Štev. 78 TRST, soboto 19. marca 1910. Tečaj XXXV.

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične štev. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvč. (10 stot.). OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm, osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inseratni oddelek uprave „Edinosti". — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti". Plačljivo in utožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost" za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI" stane: za celo leto Kron 5·20, za pol leta Kron 2·60. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost". - Natisnila Tiskarna „Edinost" vpisana zadruga z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti štev. 18. Poštno-hranilnični račun št. 841·652. TELEFON št. 11-57.

Današnja številka obsega 12. strani.

Škofa Nagla slovo.

(Malo odgovora njemu in pouka — nam.)

(Dalje.)

In Pij X. je Benečan, ali vsaj Benečan po svoji službi. Da baš papež, ki je prišel po zaslugi avstrijskega veta do te najvišje cerkvene časti, tako postopa proti velikemu delu avstrijskih podanikov, to bi bilo v stanu res vzbuditi sum, dali narekuje te nam tako zoprne prepovedi cerkvena potreba, zahteva cerkvene discipline. Ker je namreč vprašanje čisto formalnega značaja, pač ne gre, da bi sodili take ukrepe kot izreke — ex kathedra. Res pa moramo pritrditi mnenju znanega, škofu Naglu prav blizu stoječega slovenskega lista, ki se posmehuje izjavi istrskega političnega društva, češ, da je slovanski obredni jezik naravnost izraz božjega razodetja. Gotovo ni to pravo mnenje. Ali prav zato moremo in moramo braniti svoje pravice glede na slov. obredni jezik tudi nasproti cerkveni oblasti, ker vsaka pravica ima svojo formalno stran. Tisti, ki je pravico ali tudi predpravico enkrat priznal, tisti je ne sme enostransko uničiti; tu sta dva činitelja, ki prideta v poštev, oba morata govoriti, če velja kaj spremeniti. Sicer pa ni stvar samo idealnega, marveč v nekem smislu tudi socijalno-materijalnega značaja. Spomniti se je treba, da so baš na mnogih krajih, kjer je ohranjen slov. bogoslužni jezik, ohranjene tudi stare, v krščanski cerkvi sprva sploh veljavne navade in pravice, da cerkvena občina sama imenuje ali voli svoje pastirje, včasih celo višje pastirje. Ljudski glas — božji glas pravimo! Zakaj bi to tu ne veljalo? Slovansko stališče je tako, da je stvar, ki je za vernike spojena tudi z gmotnimi žrtvami, soodločati tudi od tistega, ki bo prav za prav nosil gospodarsko breme. Zanimivo je, da je sam škof Nagel nasproti Ricmanjcem priznal to stališče ter jim dal pravico, da si sami izbirajo župnika. Če niso uspeli tudi v drugi formalno-cerkveni zahtevi, namreč zahtevi po slov. jeziku, to je pač njihova krivda, deloma pa utemeljeno v tem, ker se je šlo za — nove pravice, ki bi se bile dale s primernim postopanjem tudi doseči. To samo pa spet govori v prilog stališču, ki ga zavzemljemo branilci slov. obrednega jezika. Sicer pa škof, zdaj že nadškof, Nagl tudi v drugem oziru podpira moje mnenje, češ, da je obredni jezik formalno-cerkvena zadeva. On ga namreč primerja s kolkom na pobotnicah (glej str. 5 pastirskega pisma!). Res, kolek se mora rabiti tak in tak, kakor je predpisan. Lahko se mu da sicer tudi drugo podobo, obliko, barvo in tisk. Toda vprašam: ali sme oblast in celo sam finančni minister odrediti, da se spremeni kolku tudi — kakovost, kvaliteta? To se pravi: ali sme oblast kar sama po sebi odločiti, da se ima od danes naprej rabiti za znesek, ki se je doslej kolekoval z 10 kronami, kolek za 15 ali 20 kron? Vsak ve, da ne, kajti s tem bi se kolku spremenila vrednost kakovosti, za katero je on seveda le znamenje, simbol. Tako pa ima tudi slov. službeni jezik poleg zgolj formalnega tudi notranji, psihologično-etičen in kulturen pomen. In baš zato ta tisočletje trajajoči boj. Niti najbolj zaostalemu kmetu v Čičariji se ne bo dalo zlepa dopovedati, da bi bil zanj — nota bene! — slovanski jezik isto kar latinski. Enega vendar razume in ljubi, ker ga je slišal od najdražjih bitij na svetu govoriti — od svojih starišev, drugi mu je — mrtev, tuj. In ta naš človek, tudi najpriprostejši, je ponosen na dejstvo, da se glasi njegov jezik tudi v hramu božjem. In revež se bo vse drugače boril za svojo pičlo last, če mu jo kdo jemlje ali krati, kakor bogatin, ki mu odnaša tat le majhen del premoženja. Ta njegov boj — je boj obupa, njegov ponos pa ponos siromaka. Gotovo naše ljudstvo ne ve, kako so se njegovi prapradedje pred 1000 leti borili za pravice obrednega jezika slovenskega, vendar čuti v dno duše, da se to ne sme zgoditi, da bi pahnili njegov jezik iz njegove cerkve, in če se to zgodi, da se mu godi krivica.

Zakaj pa se rimska kurija toliko trudi, da bi odpravila ostanke slov. liturgije med Jugoslovani? Ali zato, ker je morda to skušnjava in most za v razkol? Menda ne, ker so veliki papeži v njej zrli most — k zedinjenju cerkve. Ali zato, ker je živi jezik narodov, kakor se deloma rabi pri petih mašah nekaterih istrskih občin, sredstvo, po katerem se popenja človekov duh k svobodnjaštvu, liberalstvu, modernizmu? (To zadnje strašilo je namreč v naših dneh posebno nevarno!) Menim da ne, ker imajo druge, nerimske cerkve vse ali večinoma žive jezike pri svojih obredih. Ali morda baš zato, da jim rimska cerkev v tem ne sledi? No, pri tem bi se pa morala ohraniti vsaj staroslovenščina, ki že zdavnaj ni živ jezik; in vendar ni tako, kakor nam kaže boj v Dalmaciji. Potem ne preostane drugo, kakor da hoče biti fn ostati katoliška cerkev edino le — latinska, ali recimo romanska cerkev. To pa spet ni zgolj versko, ampak spet politično-narodno stališče, ki ga mi Slovenci ne moremo odobravati, pa to nasprotuje tudi — „zdravi veri"! Ne politični agitatatorji, ampak neobjektivna politika rimske kurije sili Slovane iz rimsko ekskluzivne cerkve.

(Zvršetek pride.)

Iz tužnega Korotana.

„... rod za rodom gine,
to povest je domovine".

Ponemčevanje na Koroškem vidno napreduje. Nekdanji sedež slovenskih vojvod — Gospa Sveta — je bila pred 25 leti še slovenski kraj. Danes je od Gospe Svete potisnjena narodnostna meja daleč proti jugu in nekdanji sedež slov. vojvod je danes v popolnoma nemškem okraju. Na otoku Vrbskega jezera pri Celovcu so govorili še pred 10 leti nekateri slovensko, danes ne razume prebivalcev otoka nihče slovenski. Stari so izumrli, mladi se pa niso naučili slovenske govorice. In tako bi lahko našteli stotine krajev, kako se pogrezamo v nemško morje.

Važen kraj je Velikovec, Nemci sami ga imenujejo ključ do slovenskega dela Koroške. Da si Nemci vse prizadevajo, da bi si Velikovec ohranili in iz njega prodirali v slovenski del dežele, je umevno ob sebi. Da je njihovo delo, žal, le vspešno, kaže, da smo Slovenci v zadnjih mesecih podlegli kar v treh občinah pri Velikovcu, namreč v Grebinju, Vovbrah in na Rudi.

Branik Slovenstva v in okrog Velikovca je „Narodna šola" družbe sv. C. in M. v St. Rupertu poleg Velikovca. Ko bi te šole ne bilo, bi bila slovenska narodnostna meja potisnjena že čez Dravo. Ta „Narodna šola" je seve Nemcem trn v peti, a nam Slovencem bi morala biti punčica v očesu. Skrbeti bi morali za njo ter jo podpirati kolikor bi največ mogli. *Z „Narodno šolo" v Št. Rupertu stoji in pade Slovenstvo na Koroškem.* Pisati o pomenu te narodne šole, je pač odveč.

Šolo vzdržuje družba sv. C. in M. ter si prizadeva, da jo okrepi in spopolni. In če bi družba sv. C. M. za Koroško ničesar druzega ne storila, nego da vzdržuje to „Narodno šolo", morali bi jej biti hvaležni vsi koroški in izvenkoroški rodoljubi. — Šolski vodja te šole je č. g. župnik Treiber, učiteljice so i. šolske sestre; torej šola nikakor ni kaka „liberalna" šola, — povdarjamo to posebej še.

Velik nedostatek te šole je, da nima pravice javnosti, kar priznavajo vsi in kar čutijo posebno g. šolski vodja in učiteljice šolske sestre. Pravico javnosti pa more šola doseči le, če ugodi zakonski zahtevi, da poučuj dečke telovadbo — moška učna moč-učitelj in da dečke na najvišji stopinji poučuj učitelj! Da se tej zakonski zahtevi ugodi, je družba sv. C. in M. razpisala lansko jesen na tej šoli službo učitelja in ker je bil med prošnjiki najsposobnejši, je imenovala za učitelja na tej šoli g. A. Peseka, ki poučuje sedaj četrti deški razred in poleg tega še tudi telovadbo v ostalih razredih. Torej ne da bi se delala kaka „liberalna" propaganda, temveč le, *da se ugodi zakonski zahtevi in da se tako pridobi za šolo toli potrebna pravica javnosti,* se je nastavil poleg šolskih sester tudi posveten učitelj na „Nar. šoli" v Št. Rupertu.

Nemci so to — seveda — izprevideli in začeli so boj zoper g. Peska. Kar v začetku so ga „Freie Stimen" primerno „pozdravile", in razni nemški listi so mu posvečali svojo pozornost. Pred 14 dnevi pa je časopis „Freie Stimmen" prinesel nesramno notico o g. Pesku in nemški listi so hiteli ter jo ponatisnili. Namena, ki ga hočejo doseči s tem, ne skrivajo, temveč pišejo odkrito, da šola. na kateri deluje tak učitelj, ne sme dobiti pravice javnosti. Ker pa je vsa notica le *grda* **laž**, je g. Pesek v posebni izjavi v „Miru" in „Koroščü" imenoval dopisnika notice lažnika ter ga pozval, naj ga toži, če si upa.

Jasno je torej, da je vsa gonja zoper g. Peseka *narodnosten* boj za pravico javnosti „Narodne šole" v Št. Rupertu pri Velikovcu. Samo ob sebi bi bilo umljivo, da bi morali v s i Slovenci stati kakor en mož na strani g. Peska in že celo, *ker ga Nemci po* **krivici** *napadajo; ker so vse njih trditve le ostudne* **laži.** Našel se je pa „rodoljub" v Velikovcu, g. kanonik Dobrovc, ki najbolj ve, da se g. Pesku godi velika krivica, in ta „rodoljub" je priskočil Nemcem na pomoč ter v „Slovencu" z dne 8. t. m. *tudi* udaril po g. Pesku in g. dr. Hudelistu, češ, „revčka" pobirata odpadke liberalne srajce itd.

Vsa stvar je značilna za tužne koroške razmere in torej jo podamo slovenski javnosti, da spozna „rodoljube", ki imajo patent na „narodnost".

Velik nedostatek „Narodne šole" v Št. Rupertu je bil, da ni imela šolarske kuhinje in to tembolj, ker jo je nasprotna nemška šola imela. G. Pesek se je potrudil in res je nabral vsoto (dala je D. C. M. 150 K, velikovška posojilnica 50 K itd., kar hvaležno priznavamo), da se je z novim letom otvorila šolarka kuhinja, s ki jako blagodejno vpliva.

V korist šolarske kuhinje je hotel g. Pesek v družbi z g. dr. Hudelistom prirediti gledališko predstavo. Zbrala sta igralce in igralke, kateri so pa takoj izrekli bojazen, da gg. duhovniki ne dovole prirediti gledališke predstave z moškimi in ženskimi vlogami. Dosedaj so se smele uprizoriti le take „igre" s samo moškimi, ali samo ženskimi vlogami. Upoštevajoč razmere je g. Pesek izbral *pobožno žaloigro* „Mlinar in njegova hči", da bi gg. duhovniki ne imeli povoda predstave prepovedati.

„Narodna šola" v. Št. Rupertu ima veveliko telovadnico in v njej lep prostoren oder. Telovadnica je postavljeno *„ljudstvu v pouk in zabavo"*, tako vsaj stoji napisano v njej. G. Pesek je poprosil vodstvo „Narodne šole", če smejo diletantje uprizoriti žaloigro „Mlinar in njegova hči" v telovadnici in sicer v korist šolarske kuhinje. Vodstvo je prošnjo o d b i l o, č e š, d a „M l i n a r i n n j e g o v a h č i" je *ljubezenska* igra. Nemci prirejajo v telovadnici nemške šole predstave, koncerte, plese itd. in sicer v korist „Schulvereina", drugokrat „Südmarke", tretič pa za Rosegerjev sklad itd. Slovenci pa ne smejo v slovenski telovadnici prirediti niti v korist *lastne* šole *nedolžne* žaloigre.

Škandal pri likvidaciji cerkvenega premoženja v Franciji.

Takrat, ko so sklepali v francozki zbornici o konfiskaciji cerkvenega imetja, se je obljubovalo ljudstvu, da se konfiskovano imetje cerkve in kongregacij porabi za delavske pokojnine. Govorilo se je o milijardah, ki se izkupijo in ki pridejo v korist delavcem. Posestva in vrednosti cerkve, ki bi bila imela zapasti državi, so bila konečno tudi res cenjena na pol milijarde frankov. No, pomisliti je treba, da posestva samostanov in opuščenih cerkev niso imela več prejšnje veljave, kakor hitro so bila odtegnjena prvotnemu namenu. Izgubila pa so ta posestva na svoji vrednosti tudi s tem, da je cerkev zagrozila s prokletstvom vsem onim, ki bi jih bil kupili. Ne glede na vse to, se pa mora računati, da bi bila morda država, ko bi se bilo pošteno postopalo, vendar le dobila okoli 260 milijonov fr. V resnici pa dobi država pravo bagatelo, ker se je pri likvidaciji kradlo in goljufalo na vseh koncih in krajih, da se je vse kadilo.

Vlada je namreč razprodajo in vnovčenje cerkvenega premoženja poverila posebnim likvidatorjem, ki so imeli nalogo, da iz vsega izbijejo kolikor mogoče največ denarja. Vseh likvidacij, ki bi se bile imele izvršiti, je 710. Od teh je že dovršenih 329, ki bi bile morale dati državi okoli 100 milijonov frankov. A država je dobila

PODLISTEK.

† Anton Medved.

V životopisu, ki ga je prinesla „Edinost" od 15. marca, je rečeno, da je bil pokojni pesnik sotrudnik „Ljub. Zvona" in „Dom in sveta".

Omenil pa pisec onega životopisa ni „Slovenke" (l. 1897., 98. in 99. pod mojem uredništvom), ko je bila malone v vsaki številki po katera Medvedova pesem. Leta 98. in 99, sem tudi pok. Medvedu pošiljala „Slovenkine" pesmi v presojo. Leta 1897. sem naprosila za to S. Gregorčiča.

Prav nepričakovana novica o Medvedovi smrti me je napotila, da sem čez toliko let segla po „Slovenki", prelistovala jo, iščoča Medvedovih pesmi in prečitala nekaj njegovih pisem.

In glej: list, s katerim sem bila ob času izhajanja tako nezadovoljna, zazdel se mi je nakrat dober tako, da me je nekaj zabolelo, ker ga ni več. In marsikateri list „avtoritet" mi je padel v roke, s katerim se me je prosilo, naj ne opustim tako koristnega dela.

Toda zdaj je zaman; moje marljive delavke in delavci so se poizgubili in Bog ve, da je nekaterih prava škoda; a list pripada — minolosti.

Antonu Medvedu sem torej pošiljala pesmi v presojevanje in reči moram, da je bil vesten in dobrohoten presojevalec, a nikakor ne pikolovec.

Značilno je za nas, kar mi je pisal 14. februarja l. 1898, ko mi je vrnil pregledane pesmi.

„Iz poslanega blaga" — tako je pisal — „zopet uvidevam, da je naš narod zares poetiški. Pred menoj ležé dela mladeničev, katere čas gotovo dozori v pesnike, ako ga bodo le prav rabili za izobrazbo. Rečem le, da oblika zaostaja za vsebino in ob tem izrazu ne mislim samo na snov, temveč tudi na notranji dih, vznos ali čustvo. Seveda! Mene prištevajo dekadentje k formalistom prave pedantiške smeri; a nič zato!

Na čistost in lepoto jezika so pazili vsi veliki duhovi vseh narodov in časov. Jaz sem že davno vedel in vem, da rima in niti ritem ne tvorita sama na sebi nikdar poezije, a čemu ju rabiti, če jima kdo hoče pretvarjati glas z velikim nasiljem. Tu ne veljaj hrvatski izrek: Bolje išta nego ništa — temveč slovenski naj velja: „Bolje nič, nego slabo".

Potem govori o Gottschallu, katerega da priporoča sam Aškerc in pravi dalje: „Pa kaj bi govoril? Mislim, da smo zvečine vsi ene misli v tem pogledu. Nekaterim radikalnim in objestnim duhovom pa je vse nič, Stritar nič, Gregorčič nič, Cimperman nič... Habeant sibi!*) Bog daj, da bi njih dela zaslula nad vse naše doslejšnje slovstvo, a ne samo za nekaj let slinkajočega ukusa, temveč stalno, večno!

Prišel sem s tira in bi kmalu vzbudil misel, da sem dosleden, ko sem hvalil poslano blagó in je v njem tudi zastopana dekadenca, vsaj v Kazimiru pl. Radiću. O ne! Jaz nisem nasproten dekadenci v nekaterih mejah, kakor mi ni zopern človek, ki ne mara več vsakdanjih, navadnih jedij. Upam vsaj, da se ne prištevam zu den Ochsen, die zittern, wenn ein neuer Lehrsatz erfunden wird. Vendar — kakor mi je zopern človek, ki zaradi svojega bolezljivega želodca, slinavega jezika, izpitega grla, vrtežnih možganov, drhtečih živcev, vse jedi obsoja in zameta kakor bi bile o b j e k t i v n o slabe in neprebavne (in koliko jih ob njih dan na dan živi!), takov se mi zdi dekadent v skrajnem svitu."

Potem prehaja Medved v presojevanje vsakega pesnika in pesmice posebe in v tem pismu omenja prav pohvalno izlasti pl. Radića, Feodorja Sokola, (ta zavzema sedaj med pisatelji prav častno mesto) Kristine in Vide.

Na sveti večer 1898. mi je pa pisal:

„Čestitam, da ste se odločili za nadaljnje urejevanje „Slovenke". List ima svoj pomen, ki ga vidi vsakdo, kdor ni dušnoslep. Kako lep krog zares poklicanih pisateljev in pesmic! Mimogredé rečem, da zdaj prokleto dušno in telesno trpim, ker me je duhovstvo in vlada prijela radi jubilejne slavnosti. Ko dosežem mir, sporočim Vam in sem vedno pripravljen za „Slovenko" žrtvovati svoje slabe dušne moči..."

In bil je zvest dani besedi, dokler sem urejevala „Slovenko" mi je pomagal in me sam zalagal z neštevilom svojih pesmi, med temi tudi nekaj prevodov iz Lermontova in Puškina.

Slava njegovemu spominu!

Márica Bartol-Nadlišek.

*) Tudi Gregorčič mi je pisal v tem pogledu 31. 10. leta 1906, torej niti mesec dni pred smrtjo: „...vrgli so nas med staro šaro. Nič ne dé. Sodila bo bodočnost. Nobeden teh, ki se zdaj širijo in šopirijo, kraljujejo in nam svoje nazore vsiljujejo, ne včaka 50 let po smrti. Zdaj vlada „moderna"; a umetnost je večna, ni moda, ki se spreminja kakor pri šiviljah. Jaz nekaterih naših „modernih" pri vsem naporu ne morem umeti, in vendar sem vajen najti idejo, kjer... je."

Op. pisat.

Danes v gled. dvorani Nar. doma ob 7. zvečer - opereta - „Mamzelle Nitouche" (Santarellina).

mesto 100 le 5 in pol milijona! Časopisi in posebno opozicijonalni, so že dolgo časa pisali, da pri likvidaciji ni vse v redu. Vendar pa se vlada ni upala nastopiti proti likvidatorjem, ker so bili za njimi uplivni posestniki. Konečno se je vsmelil sedanji ministerski predsednik Briand in odredil preiskavo. Mesto 95 milijonov frankov, ki bi se bili morali nahajati v blagajni, so naši le 29 milijonov frankov! Posledica preiskave je bila, da so zaprli enega likvidatorjev, Dueza, o čemer smo mi že parkrat poročali. Samo ta mož je poneveril milijone. Imel je zveze z več sto osebami, katere je podkupil, da so molčali in mu šli na roko. Med temi je uglednih politikov, poslancev, visokih uradnikov itd. Ob neki hišni preiskavi so našli okoli 150 pobotnic urednikov raznih časopisov, ki so bili podkupljeni. Pri večini teh pobotnic pa so bili časopisi in dotični uredniki navedeni z izmišljenimi imeni. Samo par njih je bilo tako neprevidnih, da so se podpisali s pravim imenom. Ostalih pa Duez neče izdati, ker se nadeja, da mu na ta način dotični sokrivci pojdejo na roko. Vendar pa so nekateri mnenja, da so dotične pobotnice le ponarejene, ker dosedaj se ni našel noben francozki list, ki bi branil Dueza. Kako je Duez živel in razsipal denar je razvidno najbolj iz tega, da je neko svojo ljubico, ki se je že nekoliko postarala, upokojil in jej dal 300.000 frankov za osnutje — bordela! —

Vendar pa ni samo Duez goljufal in kradel; drugi likvidatorji niso bili nič boljši. Bili pa so bolj previdni. Duez je bil tako nepreviden, da se ni znal pokriti. Dokazalo se mu je, da je poneveril okoli 10 milijonov. Drugi so pa vse svoje operacije pokrili z videzom poštenosti. Neki likvidator je n. pr. poslal v Pariz več zabojev dragocenosti, ki jih je pustil v Parizu prodati p o d r o k o za okoli 700 frankov. — Sami troški prevoza itd. pa so znašali okoli 1400 frankov! In takih, oziroma podobnih slučajev je vse polno. In nota bene: Vsi ti računi so dobili potrjenje od strani nadzorovalnih uradnikov! Očividno je torej, da so bili ti nadzorniki in višji državni uradniki v zvezi z likvidatorji in da so si plen lepo razdelili. Ta slučaj le dokazuje ponovno, kako prav smo imeli, ko smo nedavno temu trdili, da je bila konfiskacija cerkvenega premoženja v Franciji velika pogreška. — Cerkve, redovi in kongregacije so pač prišle ob svoje imetje, ki je bilo odtegnjeno namenu, za kateri je bilo določeno; ali država ne bo imela nič od tega.

Naknadno javljajo parižki listi: Obtoženi likvidator Duez je izjavil, da je od poneverjenega denarja porabil 5 milijonov za razne galantne pustolovščine, a 4 milijone je zaigral na borzi.

Preiskovalni sodnik je pozval k sebi eno Duezovih ljubic, o kateri je pravil Duez, da ga je ravno ona stala v zadnjih 4 letih okoli pol milijona frankov. Ta ljubica je pa izjavila, da je dobivala od Dueza „samo“ 1500 frankov „plače“ na mesec. K tej svoji izjavi je še pristavila, da, ko bi ne bila imela še drugih dohodkov, ne bi mogla živeti.

Tu imamo malo sliko o pravnostnih razmerah, ki morajo vladati v francozki družbi, kjer dobiva navadna vlačuga po 1500 frankov od svojega ljubimca, a dasi je to dohodek, kakoršne dobivajo avstrijski ministri, pravi vendar-le, da je to malo in da ne bi mogla živeti, ko bi ne imela drugih „postranskih“ dohodkov! Da se mora, kjer žive javni funkcijonarji tako razkošno in nezmerno, krasti na vseh koncih in krajih — je pač samo ob sebi umljivo!

Prejeli smo sledečo brzojavko:

PARIZ 18. Na podlagi poročil, ki so došle policiji, je Duez spravil poneverjene denarje bržkone v inozemstvu in sicer pred ne ravno dolgim časom. Radi tega se je začelo poizvedovati v Bruselju, Londonu in Parizu.

* * *

Kakor smo že gori omenili, pravi Duez, da je zapravil od manjkajočih 10 milijonov, 5 milijonov s svojimi galantnimi aventurami, to je z raznimi ženskami. Med temi je navedel posebno neko ljubico, imenom Poirier, s katero je baje zapravil v zadnjih 4 letih 500.000 frankov. Ona pa protestuje energično proti tej Duezovi trditvi in pravi, da je dobivala od njega „samo“ 1500 frankov na mesec.

Dalje pravi Duez, da je 4 mil. zapravil z raznimi špekulacijami na borzi. Pa tudi ta trditev se ni skazala za resnično. Zapravil je sicer na borzi nekaj, a ne 4 milijone. Mož je namreč prebrisan. Mislil je namreč, da bi uteguile prej ali slej priti na dan vse njegove lopovščine. Zato se je zavaroval že v naprej in naložil denar, ki ga je poneveril, v inozemstvu. On si je mislil: Če me obsodijo, me obsodijo par let, a potem bom živel s svojimi milijoni kakor gospod. Kdo ve, morda mož ni niti slabo računal. Če bo policija kaj poizvedela, je vsekako zelo dvomljivo, ker če je že naložil denar v inozemstvu, ga gotovo ni vložil pod svojim imenom.

Vseučiliško vprašanje.

Iz govora drž. posl. *Vekoslava Spinčića* v seji zbornice poslancev dne 11. marca 1910.

(Zvršetek).

Trst potemtakem ni italijansko mesto in če bi tudi bil — dato non concesso — potem bi ne bilo upravičeno, da se italijansko fakulteto ustanovi v Trstu, kajti fakultete in tudi vseučilišča se ne ustanovljajo za posamična mesta, marveč za cele pokrajine. (Pritrjevanje). Tu so posebno važne številke iz ljudskega štetje leta 1900. Istra ima 336.000 prebivalcev, od teh je 136.000 Italijanov in 190.000 Hrvatov in Slovencev. Gorica in Gradiška imata 225.000 prebivalcev, od teh je 81.000 Italijanov in 140.000 Slovencev. (Čujte!). Dalmacija, ki prihaja tudi v poštev, ima 584.000 prebivalcev, od teh je 15.000 Italijanov in 570.000 Hrvatov s Srbi vred. Kranjska ima 501.000 prebivalcev, od teh 259 Italijanov — tako število prihaja v poštev — in 473.000 Slovencev. Ako prištejemo sem še prebivalce Trsta, potem imamo 1,797.000 prebivalcev; od teh je 384,000 Italijanov in 1,397.000 Hrvatov in Slovencev brez Štajerske in Koroške. Ako je Trst nekako središče primorskih Italijanov, *je pa tudi središče Hrvatov in Slovencev.* Ne le onih, ki bivajo v Trstu in njega okolici ampak tudi onih, ki težijo v Trst. (Pritrjevanje). Ako se jemlje pa v ozir tudi Italijane v Trentinu, potem ni Trst več središče za Italijane; in če bi tudi bil, je število Slovencev in Hrvatov te polovice monarhije mnogo veče, nego ono Italijanov.

Kakor sledi iz rečenega, stojimo Slovenci in Hrvatje na stališču, da je vlada dolžna dati vsem narodnostim prilike, da se izobrazijo v svojem jeziku in to tudi na vseučilišših. Hoče-li ustanoviti enojezično vseučilišče, je mora ustanoviti v enojezičnem mestu in če možno v enojezični pokrajini. Ako je hoče ustanoviti v dvojezičnem mestu, okraju in pokrajini, mora biti tudi dvojezično vseučilišče. — Ako se ima ustanoviti v Trstu italijanska pravna fakulteta, potem se mora istočasno ustanoviti tudi hrvatsko-slovenska, bodisi vsporedno ali pa separatno.

Govornik je nadaljevaje rekel, da bi bili potem-takem Slovenci in Hrvatje zelo oškodovani, ako bi hotela vlada ustanoviti pravno fakulteto samo za Italijane. Omenil je, kako so se posredovanjem bivšega ministra Pacaka že leta 1904 vršila med primorskimi slovanskimi in italijanskimi poslanci pogajanja za ureditev šolskih vprašanj na Primorskem. A ko je društvo „Patria“ v Trstu izvedelo o tem, je takoj sklicalo protestni shod, na katerem je sedaj pok. Venezian mej drugim rekel, da so Italijani za večno gospodarji v Trstu in da se mora ohraniti italijanski značaj Trsta in ozemlja Julijskih alp. Le pod tem pogojem da se smejo vršiti pogajanja s Slovani. Slovani da morajo priznati, da so gostje v tej italijanski pokrajini. (Živahni mejklici), To so vzroki, zakaj ne bi Italijani tam, t. j. v Trstu, pritrdili ustanovitvi slovenske in hrvatske pravne fakultete.

Slovenci in Hrvatje so morali potem na shodih na to reagirati in posledica vsemu tega je bila, da so bila pogajanja prekinjena, kar je menda pok. Venezian tudi nameraval.

Govornik je pripomnil, da se je nekaj sličnega zgodilo tudi lansko leto, pričela so se prijateljska razgovarjanja glede rešitve šolskega vprašanja na Primorskem, a ko so v Trstu doznali o tem, se je vse razbilo.

Pravtako kakor v Trstu, je nadaljeval govornik, ne sme se ustanoviti italijansko vseučilišče tudi v kakem drugem mestu Primorske. Slovenci in Hrvatje ne morejo priznati italijanskega značaja tega mesta in Primorske sploh, oni se ne smatrajo v Primorju kakor goste, ampak kakor enakopravne državljane. — (Pohvala in ploskanje).

Proti Roveretu, ali Trentu, ali tudi Dunaju, nimajo pa Slovenci in Hrvatjo ničesar. Za ta slučaj zahtevajo pa, da se zanje ustanovi pravoslovna fakulteta v Ljubljani. Nadalje zahtevajo Hrvatje in Slovenci za prej omenjeni slučaj reprociteto studij in izpitov na zagrebškem vseučilišču.

In še eno bi mi zahtevali, je završil govornik, ako se ustanovi pravna fakulteta v Roveretu, oziroma v Trentu ali na Dunaju — in to je: *pravičnosti*, na katero se gospoda Italijani radi sklicujejo, ako zahtevajo česa za-se. Govornik je na to omenil šolske mizerije v Istri in vprašanja slovenske šole v Trstu, katero šolo zahtevajo Slovenci že 27 let. Italijani hočejo sicer imeti svojo pravno fakulteto, ali ljudskih šol nam nočejo dati. Krivico, ki jo kažejo — Italijani nasproti Slovencem in Hrvatom v šolskih stvareh, bi odobrile vse one stranke, ki bi glasovale za italijansko pravno fakulteto, dokler se ne odpravi rečenih krivic. Bilo bi najbolje in najprimerneje, ako bi stranke pustile predlogo toliko časa in suspenso, dokler se v Trstu in Istri ne uredi ljudsko, srednje in specijalno šolstvo.

Dnevne novice.

Velike demonstracije v Sofiji. V Sofiji je prišlo radi dogodkov v Ruščuku, kjer je bilo ustreljenih od vojaštva 17 oseb, do velikih pouličnih demonstracij, uprizorjenih od dijaštva in druge množice. Bilo je več spodpadov s policijo in vojaštvom, ki je demonstrante večkrat razgnalo in zaprlo vse glavne ulice. Več oseb je bilo ranjenih.

Češki radikalci zahtevajo, kakor pišejo „Narodni listy“, naj „Slovenska enota“ premeni taktiko napram vladi. Hoteli bi, da se uprizori obstrukcijo proti vladi v vseh odsekih. „Narodni listiy“ so proti temu in pravijo, da se radikalcem še nobena stvar ni posrečila, najmanje pa obstrukcija.

Cesar odpotuje dne 24. t. m. v Wallsee, kjer hoče preživeti velikonočne praznike v krogu svoje družine. Takoj po praznikih se zopet povrne v Schönbrunn.

Grof Lev Tolstoj je, kakor poročajo iz Petrograda, zopet težko obolel ter je moral v posteljo.

Afera likvidatorja Dueza. Ministerski predsednik Briand je izjavil v zbornici, da smatra soglasno z justič. m. Berthouom za potrebno da se sodno upravo reformira. Zlasti bo treba spremeniti osobje na sodnijah in prefekturah. Zavaroval se je proti napadom desničarjev (reakcijonarcev) radi Duezove afere in rekel, da potrebuje vlada popolnega zaupanja zbornice. Slednjič je bila vsprejeta sledeča resolucija: „Zbornica obsojajoč škandalozne nerednosti, ki so se dogodile pri neki sodbeni likvidaturi, izraža upanje, da bo vlada preiskovala odgovorne faktorje in krivce kaznovala. „Ta resolucija je bila vsprejeta s 399 glasovi proti 79 glasovom.

Japonska bo v kratkem anektirala Korejo, katero je doslej samo upravljala.

Björnsterne Björnson slavni danski pisatelj in slovanfil, se je od svoje bolezne toliko oporavil, da se misli podati v Kodanj, kjer prebije poletje v neki že najeti vili.

Štrajk na severoamerikanskih železnicah je izbruhnil predvčerajšnjem. Štrajka nad 150.000 kurjačev in strojevodij. Več železnic je moralo promet popolnoma ustaviti.

Praška „Union“ je prinesla v svoji številki od 16. t. m. lep članek, kateri razpravlja o opravičenem odporu tržaških Slovencev proti italijanski univerzi v Trstu. Člankar dokazuje na podlagi rezultatov državno in deželnozborskih volitev, da Trst ni izključeno italijansko mesto in da so šolske zahteve tržaških Slovencev popolnoma opravičene.

Praški mestni svet proti nemščini. Ogrsko poljedelsko ministerstvo je pisalo v zadnjem času večkrat na mestni magistrat v Pragi in se pri tem posluževalo nemščine. Mestni svet je zato sklenil naznaniti ogrskemu ministerstvu, da ni potreba dopisovati nemški, temveč da je magistrat kralj. glavnega mesta Praga, pripravljen odgovarjati tudi na madjarske dopise!

Domače vesti.

Govor dra. Rybaža v poslanski zbornici o učiliškem vprašanju je napravil globok utis na vso zbornico. Njegova argumentacija, s katero je opravičeval slovensko stališče nasproti temu vprašanju, je bila tako premagljiva, da se jej — kakor nam poročajo z Dunaja — tudi isti italijanski poslanci niso mogli odtezati, Čestitamo našemu zastopniku na tem krasnem vspehu Rybařev govor prinesemo te dni po stenografskem zapisniku v posebni prilogi.

13-letnica! Včeraj je minolo 13. let od onega 18. marca 1897, ki je postal zgodovinski dan za tržaške Slovence vsled izida državnozborske volitve. *Nabergoj je padel*, tržaški Slovenci so izgubili svoj mandat. Ni jih premagala številna premoč volilcev, ampak prevara, nasilje, korupcija.

Razburjenje je bilo neopisno, po javnih lokalih, v mestu in po okolici so se vršili naravnost dramatični prizori. Duhovi so plamteli ogorčenja in — prekipelo je preko mej kazenskega zakona. Sledile so sodne preiskave in razprave in drakonične obsodbe. In niso bili najslabši sinovi našega naroda, ki so polnili ječe. Nezaslišanemu političnemu lopovstvu naših sovragov je bilo v posledico neizmernega gorja in grenkih solz po mnogih poštenih družinah. Mnogokateri naših je obupaval in sovražnik nam je objestno klical „Amen“, uverjen, da je tržaškim Slovencem leči v izkopani grob.

Ali večna Pravica je hotela, da so se motili naši v svojem obupu in da se je motil sovražnik v svoji zmage pijanosti. Iz gorja in solza nam je vsklilo novo življenje. Padu je sledil od nas samih nenadejan razvoj na vseh poljih. Tedaj so nas pehali u narodni in politični grob, danes pa, ravno ob 13- letnici, pišejo jokaje, kako so se motili v svoji sodbi o življenskih silah nas Slovencev.

Dobili so lekcijo, a dobili smo jo tudi mi. Vspehi našega dela v teh 13 letih nas uče, da izgubljen je le tisti narod ki po hudih udarcih obupava in se, resignirano udaja misli, da mu je smrt vsojena.

Tudi sedaj nam je prestajati hudih časov in srditih borb; mi pa verujmo v svojo bodočnost in: glave po konci in krepko zavihanih rokavov — na nadaljno delo!

C. kr. avstr. državne železnice. Na c. kr. severno-železniškem ravnateljstvu se proda v času od 1. januarja 1910 do 30. novembra 1912 v vsem področju c. kr. avstrij. državnih železnic odpadle stare materijalije nadstavlja.

Tozadevni ponudbeni razpis je priobčen v „Wiener Zeitung“ od 15. marcija t. l., v „L' Osservatore Triestino“ in „Laibacher Zeitung“.

Včerajšnji „Narodni delavec“ zaplenjen! In zakaj? Ker je s priobčenjem uradnih dopisov, ki jih je dvorni svetnik Minas odposlal strokovnemu tajništvu N. D. O. v zadevi gibanja v novi svobodni luki pri sv. Andreju, dokazal, da se je izvršila na škodo slovenskega delavstva „lumparija nad lumparijo“ in da so gospodje v prosti luki in v cesarski palači na velikem trgu prelomili besedo! „Narodni delavec“ je takoj izšel v drugem izdanju, in ga je dobiti v navadnih tobakarnah.

Jutri vsi na I. ljudski koncert. N. D. O.! Užitek obeta biti res nenavaden. Razven Saint-Saens-ovega A moll koncerta o katerem smo včeraj spregovorili, se bo umetnik Josip Stano predstavil občinstvu v krasnem elegičnem Andantu muzikaličnega filozofa Maksa Brucha Kol Nidrei in v ljubkih improvizacijah hrvaškega skladatelja Oršić-a: „Kroz suton“ in „Sječanje“. Veliko senzacijo vzbudi pa gotovo Popper-jeva „Tarantella“ se svojim grozničavo hitrim tempom in markatnim naglasom.

Pevske zborne točke preskrbi naša nadebudna podružnica „Glazbene Matice“, ki je ravno z istimi zbori žela na sobotnem koncertu toliko zaslužene pohvale. — G. dr. Šink bo izvajal balado R. Schumanna „Dva granadirja“, biser v svoji vrsti, črtica iz zgodovine francosko-nemške vojne, efektna pieca, ki zaključuje s „Marsiljezo (francozko narodno himno). Razven tega bodemo slišali čuvstveno dr. Ipavičevo: „Ce rosa na planine pade“.

Kakor je iz tega razvidno je vzpored jutrnjega koncerta sestavljen tako, da zadostuje okusu vsakega muzikaličnega gurmana. In zato ne dvomimo, da bo gledališčna dvorana „Nar. doma“ nudila zopet impozantno sliko.

Na jutršnjo predavanje v „Narod. domu“ morajo priti vsi, posebno pa delavci in kmetovalci. Dr. J. Mandić bo predaval o velezanimivem predmetu: „Temeljni pogoji narodnega gospodarstva“. Predmet je tedaj prikrojen potrebam ljudstva. Začetek točno ob 10. uri dopol.

Za jutršnji ljudski koncert N. D. O. naj si vsak pravočasno preskrbi sedeže, pri vratarici „Narodnega doma“. Cene so nenavadno nizke: Od I.—IV. vrste K 2, od V.—IX. vrste K 1·70 in od X.—XV vrste K 1·20.

Predavanje v Masaryku. Sinoči je predaval g. dr. Anton Dermota v Ljudskem odru o Masaryku in njegovem nazoru. G. predavatelj nam je orisal pomen Masarykov za razvoj češke politike in upliv njegovih nazorov in realizma na češko in tudi slovensko duševno življenje. G. predavatelj, ki je sicer svoje predavanje prikrojil na poslušalce po večini iz delavskega sloja, bi nam lahko tudi kaj povedal o Masarykovih verskih nazorih, ki se vlečejo skozi vse njegove spise in ga najbolje karakterizujejo. Sicer je pa predavanje ugajalo.

Akad fer. društvo „Balkan“ Danes ob 2. uri in pol izlet v Trebče. Odhod izpred Narod. doma.

Izletni odsek.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani.

S p r e j m e j o s e: 2 knjigovodje, 3, kontoristi. 1 poslovodja, 3 pomočniki mešane stroke, 1 pomočnik železninske stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke 2 pomoč. špecerijske stroke. 1 pomočnik galanterijske stroke, 1 blagajničarka, 1 kontoristinja, 6 prodajalk, 0 potnikov, 1 učenec, 1 praktikant, 1 skladiščnik, 1 učenka.

S l u ž b e i š č e j o: 1 knjigovodja, 3 kontoristi, 1 poslovodja, 1 potnik, 16 pomočnikov mešane stroke, 5 pomočnikov železninske stroke, 6 pomočnikov manufakturne stroke, 9 pomočnikov špecerijske stroke, 1 pomočnik modne in galanterijske stroke, 10 kontoristinj, 3 blagajničarke, 9 prodajalk 0 korespondent, 1 učenec, 1 skladiščnik.

Posredovalnica posluje za delodajalce in člene društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

ÚSTŘEDNÍ BANKA CESKÝCH SPOŘITELEN PODRUŽNICA v TRSTU :: PIAZZA DEL PONTEROSSO 3.
VLOGE NA KNJIŽICE 4% :: PREMIJOVE VLOGE 4½%
VADIJE IN KAVCIJE --- MENJALNICA

Jutri ob 8. uri zvečer vsi na prvi ljudski koncert N. D. O. v Narodni dom!

Nemška propaganda. Prejeli smo iz železničarskih krogov:

Tu v Trstu obstoji neki nemško-koroški klub, za katerega bi se mi ne zmenili, ako ne bi z vsemi sredstvi vabil tudi slovenskih železničarjev in finančnih stražnikov. Ker pa dela to, je opravičena misel, da imajo gospodje posebne nemško-narodne namene. Še bolj nas utrja v tem uverjenju dejstvo, da je eden najhujih agitatorjev za ta klub človek, ki je že znan po drugih agitacijah proti slovenski narodni stranki, izlasti povodom zadnjih državnozborskih volitev. Ta odurni agitator je železniški poduradnik na progi J a r c. Ni se pa vrgel toliko, kakor bi bilo misliti, na železničarje (ve pač, da ga dobro poznajo), ampak posebno na finančne stražnike. Te vabi in mami v rečeni klub, kjer naj bi se navzemali nemško-nacijonalnega duha. Opozarjamo torej slovenske železničarje in finančne stražnike, naj se ne dajajo zavajati od tega nemško-nacijonalnega agitatorja in — kakor kaže ime — slovenskega odpadnika, marveč naj ga naženejo prav pošteno, kadar se jim je približal v svojd agitacijske namene. Mi pa ga opozarjamo, da gotovi špasi morejo postati malce nevarni tudi za — jarce!

O **pogrebu pok. pesnika Antona Medveda** piše se nam, da se je tudi sprevoda v Turjaku in pogreba v Kamniku udeležila skoro vsa bližnja duhovščina zelo števílno. Da ni prišlo še več duhovnikov, posebno na pogreb v Kamnik, krivo je to, da se radi raznih zaprek ni mogel pravočasno ustanoviti in objaviti natančen vspored vsega pogreba, tako, da se celo v Kamniku v torek dopoludne ni točno vedelo, kedaj bo pogreb. Glede Ljubljane — sploh do najzadnjega časa ni bilo odločeno, da se truplo pokojnika prepelje skozi mesto v svečanem sprevodu. Zato je bil sprevod skozi Ljubljano popolnoma nepričakovan in improviziran, ter vsled tega večina ljubljanske duhovščine ni bila obveščena o njem. Ne more se jej tedaj očitati, zakaj se sprevoda skozi mesto ni udeležila v večjem številu. V tem smislu popravljamo vsled dobljenih informacij svojo prejšno vest.

Sestanek jugoslovanskih železniških uradnikov bo d a n e s v soboto 19. t. m. ob 6. uri popol. na Jesenicah pri „Sokolu“. Tovariši so najuljudneje vabljeni, da se sestanka udeleže v tem večjem številu. Na svidenje!

Nevročljive poštne pošiljatve. C. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo nam je doposlalo seznam priporočenih in navadnih nevročljivih poštnih pošiljatev, kl so bile mesece februvarja 1910 v oddelku za nevročljive poštne pošiljatve v Trstu odprte in ki so jim odpošiljatelji neznani. Seznam bo priobčen v tukajšnjem uradnem listu.

Svetoivanska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda. Na korist te podružnice so priredili svetoivanski diletantje v nedeljo predstavo: „Cigani“ delo bivšega ljubljan. intendanta Milčinskega. Igra je prav srečno zapletena in nikakih neverjetnosti ni v njej. Lepo delce zasluži, da se je večkrat uprizarja.

Igralo se je v obče dobro, živahno, posebno g-a Germekova in g. Štoka sta pokazala, da imata dokaj rutine in da sta na odru domača. Vredno je omeniti petja „ciganskega“, saj je pel sam E. Adamič in njegov sonorni glas se je kaj lepo vjemal z nežnim, lepim sopranom g-ce Sosičeve.

Vrlim diletantom kličemo: Le vstrajno naprej s prireditvami na korist naši mili šolski družbi!

Vprašanje gradnje justične palače v Trstu. G. državni poslanec dr. Otokar Rybař je urgiral v pravosodnem ministerstvu rešitev vprašanja gradnje justične palače v Trstu. Odgovorili so mu, da so vsled interpelacije naših poslancev poslali povpešnico ministerstvu za javna dela in da je nade, da bo stvar skoro rešena.

Danes v Narodni dom, kdor želi še enkrat videti opereto „Mamzelle Nitouche“. Splošna je bila želja, da bi se jo uprizorilo še enkrat, zato pa je tudi pričakovati velike vdeležbe. Opozarjamo, da prične predstava točno ob 7. uri zvečer. Opozarjamo nadalje da so sedeži in lože v predprodaji danes dopoludne v veži „Nar. doma“ pri vratarici, kjer so razstavljene tudi slike iz te operete.

Opozarjamo da bo igral ulogo Šamplatreja g. Švagelj in ne g. Angeljski kakor je pomotoma javljeno na lepakih.

Novačenje. Včeraj se je predstavilo naborni komisiji od 176 pozvanih naborníkov 156. Potrjenih je bilo 33, in sicer 6 k vojni mornarici, ostale porazdele pozneje v razne čete.

Nedeljska prestava v korist Ciril-Metodovi podružnici v sv. Ivanu, je vspela najbolje. Dvorana je bila polna unanjega in domačega občinstva. Igralo se je jako živahno, pa saj ni čudo — saj so bili igralci večinoma samo dobro poznane moči. G. Štoka je izovozno pogodil „Cvetana“, tudi druge vloge so bile dobro razdeljene, tako, da je skupnost igre napravila lep efekt na gledalca. Slišali smo tudi par lepih pevskih točk. Adamič in gč. Sosič, pa g. Sosič. G. Kemperle (sodni sluga) je pel kuplet o „Čirilmetodariji“, na kar je občinstvo z burnim aplavzom pokazalo svoje navdušenje. Slišali smo od več strani željo, da bi se igra ponovila; mogoče kje drugje v okolici. Cestitamo igralkam in igralcem ter kličemo: na skorajšje svidenje!

Tržaška mala kronika.

Predrzni lopovi. Neki Anton Jačelić, stan. v ulici Punta forno je sinoči bil v neki krčmi v ulici Crosada. Ko je hotel plačati, je vzel iz žepa novčarko, v kateri je bilo 120 K. Neki moški, ki je stal blizu, je iztrgal Jačeliću iz rok denar in zbežal. Za njim sta zbežala še dva druga tovariša, dočim je tretji zadržal Jačelića, da ni mogel za predrznim lopovom. Konečno je tudi poslednji zbežal. Pozneje so redarji našli v neki krčmi v ulici Pozzo bianco vse štiri tičke, tri so aretirali, eden je pa zbežal. Pri njih so našli še vseh 120 K.

Truplo deteta v smetišču. Včeraj zjutraj so v nekem smetišču blizu ladjedelnice pri Sv. Marku našli zavito v cunje truplo novorojenčka. Po sodnem ogledu so spravili truplo v mrtvašnico pri Sv. Juštu. Oblast poizveduje.

Samomor. Gospod Florindo Begano, star 51 let, lastnik gostilne „Al Corso“, stanujoč na Korzu št. 32, je že dlje časa trpel na srčni hibi.

Včeraj ob 2. po polnoči je imel zopeten napad strašne bolečine in soproga je šla poklicat zdravniško postajo. Med tem pa se je Degano ustrelil z revolverjem v sence in bil takoj mrtev. Truplo so pustili doma.

Iz brlogov alkohola. Predvčerajšnjem zvečer se je v gostilni „Alla Sardella“ Matej Vukasović, 30-leten krojač iz Splita, sprl z nekim Matejem Vukosić in ga ranil na glavi, s tem da mu je zalučal v lice polliterško steklenico. Prežal je potem nanj, skrit za nekimi durmi, z nožem v roki. Ali bil je pravočasno aretiran.

Aretacija. Vsled tiralnice deželnega sodišča na Dunaju je bil včeraj v svojem stanovanju aretiran magaziner Anton Meussburger, star 21 let, iz Dunaja radi zločina goljufije.

Loterijske številke, izžrebane dne 18. marca:

Gradec 64 90 41 66 63

Koledar in vreme. — Danes: Jožef ženin M. D. — Jutri: Cvetna nedelja.

Temperatura včeraj: ob 2. uri popoludne + 13·5³ Cels. — Vreme včeraj: oblačno.

V r e m e n s k a n a p o v e d z a P r i m o r s k o: Spremenljivo s posamičnimi padavinami. Zmerni vetrovi. Temperatura mila. Počasno boljšanje.

Društvene vesti.

Podružnica sv. CM. v sv. Ivanu ima jutri v nedeljo ob 4. uri popol. svoj občni zbor. Pričakovati je obilne udeležbe.

Pevsko društvo „Ilirija“ od Sv. Jakoba naznanja, da priredi danes zvečer na čast svojim Jožefom in Pepicam pevski večer v gostilni Babičevi. Začetek ob 6. uri zvečer. Ob tej priliki bodo obdarovani tudi nekateri Jožefi, ki so bili v preteklem letu posebnu pridni.

Na Velikonočni ponedeljek priredi „Ilirija“ pešizlet v Dolino-Boljunc-Boršt. Vsi prijatelji društva so vljudno vabljeni, da se udeležijo teh priredilev.

Prvi koncert izven Trsta bo za binkoštne praznike v Buzetu. Društvo nameruje prirediti tekom leta več koncertov, na katerih bo nudilo občinstvu dovolj umetniškega užitka. Zato pozivljamo pevce, naj pridno zahajajo k vajam. Vsprejemaje se tudi nove pevske moči.

Podružnica „Glasbene Matice v Trstu. P. n. pevke in pevce prosim, da se zbero v nedeljo 20. t. m. točno ob 7·45 v dvorani Slovanske čitalnice (Narodni dom). Ker prične koncert ob 8. uri in to z zborom, zato prosim polnoštevilne in *točne* udeležbe. Pevovodja.

Pevsko dr. „Kolo“ ima prihodnjo nedeljo 20. t. m. točno ob 2. uri popoludne pevsko vajo.

Pevsko društvo „Slava“ pri Sv. M. Magdaleni spodnji, in tamburaško društvo „Domovina“ istotam, priredita na belo nedeljo dne 3. aprila t. l. skupni koncert s plesom, v dvorani gostilne Miklavec. Omenjeno naj bo za danes, da se bo igrala prvikrat najnovejša Štokova burka „Mutaste muzikante“, poleg igre bo pevsko društvo skrbelo za pevske in tamburaški zbor za glasbene komade. Toliko na znanje bližnjim društvom.

Na občnem zboru slov. ak. društva „Adrije“ v Pragi dne 13. t. m. se je konstituiral odbor sledeče:

Predsednik: Riko Fux, prav., podpredsednik: Lenard Boecio, prav., tajnik: Ivan Legat, prav., blagajnik: Kazimir Gnus, prav., časnikar: Avgust Arselin, prav., knjižničar: Joahim Ražem, prav., gospodar: Drago Leskovšek, tehn., namestnika: Vid Barlé, trg. akad., Fran Zelenko, tehn., preglednika: Janko Mačkovšek, tehn., Bruno Weixel, med.

Tržaška gledališča.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE: Izvenredna predstava Sv. Jakobske čitalnice operete „Mamzelle Nitouche“.

SVOJI K SVOJIM!!

Križmančič & Breščak

Prej Luka Hazze ul. Nuova 37 Prej Luka Hazze

obveščata sl. občinstvo, da sta prevzela rečeno trgovino

z manufakturnim blagom

na drobno in na debelo.

V zalogi se nahaja bogata izbera vsakovrstnega modnega blaga za spoml. in letno sezono za možke in ženske obleke, raznovrstno perilo, preproge, zavese itd. - Velikanski izbor čipk in vsakovrstne drobnarije za šivilje in krojače.

Vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Priporočava se, kot Slovenca, slav. občinstvu za najobilnejši obisk.

Križmančič & Breščak

bivša pomočnika trgovine M. Aite.

TRST, ul. Cavana 2

PEKARNA IN SLAŠČIČARNA .:. FRAN LAMPE

Prodaja svežega kruha 4-krat na dan. - Postrežba točna in na dom.

CVENKEL

CORSO 32

Fratelli Rauber:

Trst, ulica Carducci 14 (prej Torrente)

Zaloga ustrojenih kož.

Velika izbera potrebščin za čevljarje. — Specijaliteta

potrebščina z sedlarje.

Arturo Modricky

Prodajalnica manufakturnega blaga in drobnih predmetov, Trst, ulica Belvedere 32

Fuštanj bel in barvan, maje LAWN-TENNIS, fuštanjaste spodnje hlače za moške in ženske, robci volneni in flanelasti, šarpe volnene in židane, fuštanjasta spodnja krila, srajce za moške in ženske, moderci, pasi, ovratniki, zapestnice, ovratnice in vse druge potrebščine, ki spadajo v krojaško

Skladišče kož vseh vrst črne barvane, vseh vrst rumene in črne za čevljarje in sedlarje z delavnico gornjih delov čevljev (tomajo). Telečje kože črne in rumene (Bokekalb). Vedno najbolje vrste za barvane čevlje. Naročbe za vse kraje dežele izvršuje točno in hitro

GIACOMO FREGNAN di S.

Trst, ul. Caserma 11 (poleg kavarne Sociale)

Ali se hočete po ceni obleči?

Pojdite v dobroznano trgovino

ALLA CITTA' DI TRIESTE

Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrente).

Tam dobite

Moške obleke . . . od Kron 13 do 56

Obleke za dečke . od Kron 6 do 30

Otroške obleke . . od Kron 2 do 20

Velik izbor blaga iz inozemstva in iz domačih tovarn. Velika zaloga srajc, hlač in drugih predmetov za delavce.

Sprejemajo se naročbe po meri.

ALLA CITTA' DI TRIESTE

Trst, ulica Giosue Carducci štev. 49 (prej Torrente)

Struchel & Jeritsch

Trst, Piazza Nuova

vogal ulica S. Caterina

Najnovejši dohodi vseh novosti.

Volneno blago

svile za bluze :::: in drobnarije.

CENE BREZ KONKURENCE.

NOVA · URARNA

Rajmund Bizjak

prej delavec pri tvrdki G. Pagnacco, Barriera št. 12

Campo S. Giacomo št. 4

nasproti uhodu v cerkev, blizu „Društvene krčme“. Velika izbera moških in ženskih žepnih ur, srebrnih, kovinastih itd., kakor tudi verižic, priveskov po zmernih cenah. Budilke po K 2·60. Posebnost: Kronometrične in stenske ure. — Poprave se izvršujejo točno, natančno in po najzmernejših cenah.

Vsi oni bolniki

ki nimajo slasti do jedi, oni, ki trpé na slabi prebavi, zapiranju, žgaravici, nabiranju prekmernih kislin v želodcu, glavobolu in krču, ozdravijo, ako pijejo

izvrstne želodčne kapljice lekarne sv. Cirila in Metodija v Pazinu

ter postanejo zopet jaki in sveži.

Cena 6 steklenic K 2.60
„ 12 „ „ 4.80

VSEM ONIM, ki trpe na kašlju, plućnem kataru, težkemu dihanju, slabosti in bledici, priporoča se izlasti

Olje od polenovke

pripravljeno z železom.

Isto je tako dobro sestavljeno da ga zamore piti tudi najizbirčljivi bolnik. — Cena steklenici Kron 2·— Posebno priporočljivo za male otroke, blede, slabokrvne. — Vsa navedena zdravila dobijo se samo v lekarni

sv. Cirila in Metoda v Pazinu

(ISTRA) ter se pošljej po poštnem povzetju ali pa proti predplačilu. — Navodilo za uporabo je priloženo saki steklenici

Ista lekarna priporoča svoje leke kakor: švedske kapljice po K 1 in 2, mazilo proti kostobolju K 1. Železnato Kina-Vino K 1 60 itd.

EUGENIO VENUTI

Prodajalnica pohištva in manifakturnega blaga

(zajamčeni izdelki) toliko proti takojšnjemu plačilu kolikor na obroke.

Trst, Piazza S. Caterina št. 3. I. nadstropje.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez vsake bolečine

— v zobozdravniškem kabinetu —

M. U. Dr. E. HELLMER in A. LUKEŽ - Trst

Via Nuova št. 13, I.

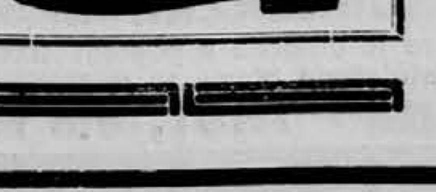

V novi prodajalnici obuvala

G. Scubich

Trst - ulica Giosue Carducci 15 - Trst

(nova palača)

in ulica Giulia št. 22

dobi se velika izbera obuvala za gospode, gospe in otroke.

— — CENE ZMERNE. — —

Tvrdka A. TOSORATTI

TRST, ulica Malcanton štev. 6
in podružnica **Piazza Gianbattista Vico**
po jako zmernih cenah
zefir angleških in narodnih tovarn.

Vsakovrsten perkal, zgotovljeno perilo in tkanine. Zavese, preproge, trliž, volna in žima za pernice, **kakor tudi drobne predmete.**

Poskusite FIGOVO KAVO **„Salutin“** ki je najfinejši in najzdravejši kavni pridatek. Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah.

Najboljša češka tovarna.

Posteljno perje po zmernih cenah.

1 kg sivega dobrega oglajenega Kron 2, boljšega K 2·40, prima polbelega K 2.80; belega K 4, belega puhastega K 5·10; 1 kg najfinej. snežnobelega oglajenega K 6·40, K 8; 1 kg mehkega perja (puha) sivega K 6, 7; finega belega K 10; najfinejega pranega puha K 12 od 5 kilogramov naprej, poštnine prosto.

Narejene postelje.

iz gostotnega rdečega, modrega in belega ali rumenega nankinga 1 pernica 180 cm dolga, 116 cm široka, skupno z dvemi 80 cm dolgimi in 58 cm širokimi zglavnicami, napolnjena z novim sivim, trpežnim in puhastim perjem K 16; polpuhaste K 20, puhaste K 24. — POSAMEZNE PERNICE K 10, 12, 14 in 16; zglavnica K 3, 3.50 in 4. — Pošiljatve po poštnem povzetju od K 12 naprej poštnine prosto. Tudi se sme zamenjati ali vrniti. Za kar ne ugaja se pošlje denar nazaj. — Obširni ceniki zastonj.

S. BENISCH v Deschenitz št. 765 Šumava Čechy

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je kupil dobroznano gostilno
„Pri Detelji“ (Al Trifoglio)
ulica Belvedere št. 7
kjer toči najizvrstneja **črna in bela dalmat. vina, istrski refešk, belo vipavsko** in vedno **sveže pivo.** — Postreže tudi ob vsaki uri **z mrzlimi in gorkimi jedili.**
Postrežba točna. Cene zmerne. - Za obilen obisk se priporoča udani **Anton Vidaković.**

Nova prodajalna zlatarja - urarja
Alessandro Zamaro, Trst
Corso štev. 23
BOGATA IZBERA prstanov, uhanov z demanti ali brilanti in brez istih.
Verižice, priveski, zapestnice, zlate in srebrne ure, stenske ure itd. itd.
Popravlja, vkupuje in zamenjuje. Izvršuje tudi vsakovrstne rezbarije.
Cene zmerne. **Cene zmerne.**

! Ugodna prilika !
za poročence, kuhinjska posoda, porcelanaste in steklene posode po zelo nizki ceni. Izbor predmetov za darove - in TORBICE ZA TRG. -
Piazza Ponterosso 7.

Ces. in kr. priv.
Avstrijski kreditni zavod
za trgovino in obrt
(ustanovljen leta 1855). — **(Glavnica in reserve 185,000.000 kron).**
Podružnica v TRSTU
Piazza Nuova št. 2 (lastno poslopje)
sprejme v svoje
jeklene varnostne celice
Izdelane od svetovne tvrdke Arnheim v Berolinu **zajamčene proti požaru in vlomu, pohrano in upravljanje vrednot,** kakor tudi **samo pohrano zaprtih zavojev,** ter dà v dotičnih jeklenih celicah v najem
:: varnostne shrambice (safes) ::
različnih velikosti, v katerih se lahko shranijo **vrednostni papirji, listine, dragulji** itd.
(Varnostne celice ne more nihče drugi odpret kakor stranke vzajemno z banko.
Podružnica Kreditnega zavoda sprejema
hranilne vloge na knjižice
in jih obrestuje do nadaljnega obvestila
po 3 ¾ %
Rentni davek plača direktno zavod.
Bavi se tudi z vsemi bankovnimi posli, te zavarovanjem proti zgubam na žrebanju

Umetni zobi v zlatu, kavčuku z ozobno ploščico ali brez nje po amerikanskem zistemu in po lastni patentirani metodi. Krone za zobe iz zlata ali aluminija.
Plombe iz zlata, porcelana srebra itd. vse po najmodernejih metodah. — Reguliranje slabo zraslih zobov. — Izdiranje zobov brez vsake bolečine.
AMERIKANSKI ZOBOZDRAVNIK
Dr. LEOPOLD MRÁČEK
Trst, Corso štev. 17.
Dvanajstletna praksa na klinikah na Dunaju, Berolinu, Lucernu in New-Yorku.
Ordinuje od 9. — 1., in od 3. — 6.
Dvanajstletna praksa na klinikah na Dunaju, Berolinu, Lucernu in New-Yorku.
Ordinuje od 9. — 1., in od 3. — 6.

Ul. Media št. 27 Zaloga koruzne moke raznega pridelka in oblode. **Ul. Media št. 27**

HIRSCH & Co. TRST
Mehanični mlin in žaga.
Obrtni zavod z gonilom na benzin 80 HP
Mlenje dišav, žita, kresnic, gumija itd.
Žaganje finega lesa za zgradbe in dog.
Telefon 22-70 Delalnica amerikanskega pohištva za moderno opremo pisaren. **Telefon 22-70**

Angelo Cantoni, ulica Rojano štev. 2
— — **(hiša Tuzzi) bogato založena** — —
prodajalnica manufaktur. blaga
in drobnih predmetov z bogato izbero blaga za ZIMSKO sezono
Velika izbera: perila, srajc, ovratnikov, ovratnic in nogovic po najzmernejših cenah.

Artistični zavod za izdelovanje klišejev po raznih fotomehaničnih zistemih
DARIS
Trst, ul. Giorgio Vasari št. 11
TELEFON 21-18

V dobroznani trgovini posameznih partij Via Nuova št. 36
Sigmund Vamos, Trst
Ugodna prilika! **Ugodna prilika!**
Velika partija čevljev nogovic, perila, čipk, vezanja, spodnjih sukenj, dežnikov, predpasnikov, oblek, modrcev, chiffona, platna po neverjetno nizkih cenah.
EN OBISK ZADOSTUJE, DA SE PREPRIČATE O TEJ !UGODNI PRILIKI!

CENE ZMERNE. **CENE ZMERNE.**
Sprejemajo se naročila po meri.
Na obroke
Velika zaloga izdelanih oblek
za moške in otroke. Bogat izbor vseh vrst platna za perilo in rjuhe, garniture za mizo in posteljo itd.
Adolf Rostoris, ul. S. Giovanni 16, I. n.
zraven „BUFFET AUTOMATICO“
Velika izbera volnenega blaga.
POZOR! Skladišče ni v pritličju, ampak v prvem nadstropju. **POZOR! Skladišče ni v pritličju, ampak v prvem nadstropju.**

Via Malcanton št. 9
KONKURZNA MASA :: MACCARI & PROSS
se je odločila k popolni likvidaciji in prodaji na drobno vsega obstoječega blaga, to je SUKNA ZA MOŠKE angl., franc. in domačega.
TRST, Via Malcanton štev. 9, TRST.

Ugodna prilika!
Z dnem 26. februvarja 1910
se je otvorila
Nova : trgovina.
:: IZDELANE MOŠKE OBLEKE ::
Velik izbor otroških oblek, površnikov, paletot, raznih hlač, telovniki fantazija itd. itd.
Prodaje se tudi na obroke
Ul. Madonnina 8, I. nad.

Aless. Giordani
Specijalist za zdravjenje kurjih očes, diplomiran ranocelnik
Ambulat. Corso 23, I.

Ozdravi takoj navadna in zastarana kurja očesa ter jih izdere na najnavadnejši način ::: brez vsake bolečine. Garantira ozdravljenje v meso rastočih nohtov. Reže nohte vsake debelosti. **Na zahtevo pride tudi na dom.**

Guido Levi Minzi
Nova in bogata zaloga vsakovrstnega
POHIŠTVA
Spalne in jedilne sobe na izbero.
Najnovejši uzorci.
Trst, Via dei Rettori št. 1
Telefon št. 71 Romano IV.

C. kr. priv.
Riunione Adriatica di Sicurtà
Glavnica in rezervni zakladi društva glasom bilance 31. decembra 1908.

Zadružna glavnica (od kojih vplačano K 3,200.000)	K	8,000.000
Rezervni zakladi dobičkov	„	9,800.000
„ zaklad proti vpadanju vrednostij javnih efektov	„	1,498.547
Rezervni zaklad premij za zavarovanja	„	114,268.49
Zavarovnja na življenje v veljavi 31. decembra 1908		410,343.559
Izplačane škode v vseh oddelkih od ustanovitve društva [1838—1908]	„	640.371.656

Društvo sprejema po jako ugodnih pogojih zavarovanja proti požaru, streli, škodi vsled razstrelbe, vlomu kakor tudi prevozov po suhem in morju; sklepa pogodbe za zavarovanje življenja po raznovrstnih kombinacijah, za glavnice, rente plačljive za življenja ali po smrti zavarovanca, doto otrokom.

Civilna in vojaška krojačnica
FRANC NEDVED
Trst, ul. Belvedere 26 pritličje
izdeluje vsako naročilo po meri po dunajskem zistemu in modernem kroju. Zaloga angleškega in tuzemskega blaga in uniform za vojake, uradnike, polic. in fin. straže ter železničarje.
Cene zmerne.

Popolne napeljave vode, plina in : : acetilena : :

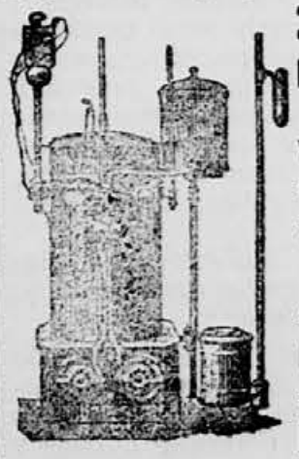

ZALOGA
vseh v to stroko
: : spadajočih : :
: : predmetov. : :
SPECIJALITETA:
svetilke za ribarenje potrjene od c. kr.
:: namestništva. :::
Giuseppe Jesch
Trst, ulica Mass. o D'Azeglio 3 telefon 15—96
Podružnica v Izoli (Piazza al Porto).

Tomo Kelemenić
krojač
ulica Giulia št. 31, I. nad.
priporoča **svojo moderno urejeno krojačnico,** v kateri se izvršuje vsa dela spadajoča v krojaško stroko.
Cene zmerne. Svoji k svojim!

Ludovik Grilc.

— Spominski list na njegov grob. —

Minoli mesec, dne 12. februarja l. 1910., je tu v Ljubljani umrl akademični slikar, čegar napol pozabljeno imé je zapisano na čelu tega sestavka. Živel je med nami tih in skromen, celo četrtstoletje, marljivo izvršujoč naročena slikarska dela, ne da bi bil o njih zahteval slavospevnih kritik...

O pokojnem Ludoviku Grilcu sem podpisanec baš pred — *devetnajstimi* leti, t. j. dne 17. marca l. 1891. v *„Slov. Narodu“* priobčil obširen listek, iz katerega tu posnamem najpoglavitnejše podatke iz njegovega „umetniškega“ življenja:

Ludovik Grilc, porojen v Idriji dne 25. julija l. 1851, je bil sin meščanskih roditeljev. Tu v rojstnem mestu je pohajal normalne. Ker se je ondi izkazal spretnega v risanju, sprejel ga je v svojo delavnico tamkajšnji cerkveni slikar Jurij Tavčar, pri katerem se je učil slikarstva od l. 1865. do 1870. ter mu bil potem pomočnik do l. 1872.

Želeč izobraziti se v slikarski stroki sistematično, se je Grilc napotil istega leta od mojstra Tavčarja na slikarsko akademijo na — Dunaj, kjer se je vežbal v slikarstvu do konca l. 1873.

Potem se je L. Grilc preselil na Reko. Tam je v dveh letih izgotovil razne slike, ki jih je nekatere bil naročil veledušni slovenski naš mecén, Josip *Gorup* zdaj *vitez Slavinski*.

Z Reke je naš umetnik odšel v Gorico, kjer je bival zopet dve leti, baveč se s slikanjem portretov in drugih predmetov.

Leta 1878. je Grilc ustopil za slikarskega pomočnika pri slovečem našem Janezu *Wolfu*, pod čegar veščimi navodili je delal dve leti ter se priučil tudi slikanju „al fresco“, t. j. na presno omotani zid. Takrat mu je, na izrecno prošnjo, deželni odbor kranjski podelil podporo, da je mogel iti drugič na slikarsko dunajsko akademijo. Ondi se je uril iznova od l. 1880. do l. 1884. V poslednjem letu je naslikal *„Gorenjko“*, študijo, ki jo je kupil — baron *Wurzbach* v Ljubljani.

Z Dunaja je Grilc l. 1884. odpotoval v *Benetke* na ondotno akademijo „di belle arti“, kjer se je učil po uzorcih nesmrtnih mojstrov stare benečanske slikarske šole do l. 1886.

O počitnicah l. 1885. je Grilca povabil k sebi g. *Lavrič*, veletržec z lesom na Rakeku. Tu je mladi slikar preživel šest mesecev ter izdelal devetero portretnih slik: Lavriča, njegovo soprogo in njegovega očeta, potem šestero njegovih otrok, vsakega posebej, oljnatnimi barvami na platnu. Te slike so bile tiste dni razstavljene pri Giontiniju v Ljubljani.

Po nagovarjanju gospé Lavričeve se je L. Grilc z Rakeka vrnil naravnost nazaj v Benetke. In tam je v isti dobi proizvedel izvirno sliko: *„Cerkev Sv. Marka“* in pa kopijo Bordone-jeve slike: *„Prstan sv. Marka“*. Prva slika je študija po motivu v notranjosti cerkve Sv. Marka, takozvani „interieur“, ki jo je naš umetnik izdelal po naravnem uzorcu na lici mesta. Na njej se je Grilc pokazal veščaka v slikanju arhitekture, ki mu je bila v izobilju na porabo v svetovnoznani baziliki benečanski, kjer poleg stavbinske slikovitosti igrá prezanimivo ulogo čarovita menjava svetlobe in sence. Posnetek Bordonejeve slike, katere izvirnik je v slikarski akademiji v Benetkah, predstavlja pa znani prizor, ko benečanski ribič izroča dožeju na stopnjicah pred njegovo palačo oni prstan Sv. Marka, ki se je ž njim dože poročal vsako leto z Adrijo, namreč, da ga je vrgel v morje. In tak poročni dožejev prstan je dotični ribič našel v ujeti ribi, v znamenje, da bode Sv. Marko čuval Benetke pred morskimi.

Opisani sliki sta bili razstavljeni pri Kollmanu v Ljubljani. Prvo, izvirno Grilčevo sliko je kupil veletržec *Fran Souvan*, drugo, po Bordoneju posneto pa njegov brat *Ferdo Souvan*.

Poleg navedenih dveh slik je Grilc l. 1886. v Benetkah naslikal pokrajinsko študijo: *„Bled“*, ki je zdaj lastnina ljubljanskega župana, Ivana *Hribarja*.

L. 1886. se je Ludovik Grilc naselil v Ljubljani, kjer je živel in deloval v zavetnih svojih ateljejih, ki si jih je bil uredil po raznih najetih stanovanjih kot tihoten in miroljuben samec, dokler se ni poročil z vrlo Julijo Kratochvilovo, ki mu je bila skozi štirinajst let verno udana družica in skrbna gospodinja do mirne njegove smrti.

V teku četrtstoletnega svojega bivanja v stolici slovenski je L. Grilc izvršil nepregledno množino raznovrstnih slikarskih del: dolgo vrsto portretov, različne pokrajinske slike, potem cerkvene slike: t. j. križeva pota, oltarne slike na platno ter slike na presni omot, božje grobove, nabožne podobe na cerkvene bandere in posvetne slike, na razne društvene zastave ter vsakovrstne trgovske in lekarnske izložne slike po Ljubljani...

Izmed Grilčevih portretirancev imenujem tukaj le nekatere znamenitnejše osebe, ki so ga odlikovale s svojimi tozadevnimi naročili:

Poleg Josipa Gorupa, viteza Slavinskega na Reki in obitelji Lavričeve na Rakeku so se dali slikati po L. Grilcu naslednji gospodje: Bivši gledališki igralec Josip *Kocelj*, trgovec Jarnej *Žitnik*, pasar *Sadnikar*, tiskar Dragotin *Hribar*, bivši idrijski župan Štefan *Lapajne*, *Dekleva* in *Föderl* v Ljubljani; potem profesor Anton *Bezenšek* v Plodivu; nadalje zakonca *Auerjeva*, profesor veronauka *Zupančič*, pokojni železniški uradnik Ivan *Resman*, dr. Ivan *Šustešič* ter župan ljubljanski Ivan *Hribar*, ki je svojo sliko poklonil „Ljubljanskemu Sokolu“. Razen imenovanih portretirancev je L. Grilc, po naročilu škofijskega ordinarijata ljubljanskega in goriškega naslikal dva portreta pokojnega nadškofa-kardinala *Misije* v naravni velikosti.

Grilčevi portreti, ki so proizvedeni bodisi s pastelnimi ali oljnatimi bojami v stari, gladki, ali, kakor pravijo moderni impresionisti, v „polizani“ maniri, imajo povsem naraven, jasen in zdrav inkarnat, ter čist, blagodejen, skladnoubran kolorit brez vsakršnjih prisiljeno zumetničenih senc ter mističnih svetlobnih refleksov. In kar se dostaje sličnosti portretovane osebe, spoznati je vsakatera brez njenega imena in osvetljujočega komentarja.

O nekem Grilčevem oljnatem portretu, ako se na motim, Dragotina Hribarja, izrazila sta se svoj čas kaj pohvalno dva poklicana dunajska veščaka: znani profesor *Sturm*, ki je bil svoje dni učitelj risarstva na gorški in novomeški gimnaziji, čegar genijalne risbe je nakupil sam avstrijski cesar, in pa profesor *Karcer*, velespretni učitelj slikarstva na akademiji vpodabljajočih umetnosti na Dunaju. Oba navedena profesorja sta imenovala dotični portret „izborno delo“.

Ko bi bil naš Grilc imel v svoji mladosti zadostno podporo in ko bi potem mogel iti po svetu, v tuja središča stare klasične in novodobne umetnosti, da bi se bil vzdramil iz svoje rudniške zaspanosti in malodušnosti idrijske, ki ga je težila kakor pepelnata skorja zadušljive lave eksotično rastlinstvo okrog Vezuva — mogel bi se razviti ugodno ter spričo svoje neodoljive ljubezni do lepih umetnosti postati *imeniten slikar, pristen umetnik*, ki bi ga ne bilo treba pisati s tistimi ironizujočimi ušesci („—“), kamoli ga prezirljivo nazivljati „obrtnikom“....

Bilo ga je uprav milo gledati, kako je posedal dan za dnevom, od zore do mraka, pred svojim slikarskim stojalom, slikajoč tiste odurne obraze židovskih farizejev in divjih Pilatovih vojakov, ki so tirali našega Odrešenika na strmem križevem potu Führichovem na jeruzalemsko Golgato! Na glas je zaječal često naš slikarski mučenik, ko sem ga bil zalotil pred kakšno dolgočasno postajo na kameniti stezi na imenovano „torišče mrtvaških glav“. Zlasti, ko sem mu začel pripovedovati o svojih romantičnih izprehodih širom slovenske domovine, postal je ves breztolažen in žalosten, da mora čepeti tu med tesnim zidovjem ob toli duhomornem delu, dočim zunaj po božjem stvarstvu sije zlato solnce. V takih trenotkih je poslal v pritlični „Dalmatinski podrum“ ondi ob Gruberjovem kanalu po — liter „Sikativa“*), t. j. po žarnega „Opola“ da sva trčila: „Na veselo vstajenje iz teh njegovih križevpotnih katakomb“.

Naposled se je brižni naš slikarski „križevpotnik“ udal v svojo usodo ter životaril enolično tja ven dan ob revnih zaslužkih mehaničnega izdelovanja slučajno naročenih slik! Postal je po vsem malodušen in apatičen, da se je končno že bal kakšnjega večjega cerkvenega dela.

Ko sem ga nekoč, na priporočilo šempaskega župnika Blaža Grče, napotil k takratnemu župniku na Šentvidski Gori, k Gothardu Pavletiču, ni šel osebno k njemu, tem več mu je pisal ter osebni svoj prihod na župnikovo povabilo na lice mesta toliko časa odlašal, da je imenovani duhovnik ostavil goro Sv. Vida ter se preselil na novo župnijo v Mirnem na goriškem polju.

Takisto je bilo, ko je pokojni župnik Martin Malenšek hotel dati na pročelju cerkve Sv. Petra v Ljubljani naslikati oni evangeljski prizor, ko Kristus apostolskemu prvaku izroča ključe nebeškega kraljestva, čegar izvršitev je blagi pokojnik hotel poveriti našemu L. Grilcu. Le-tá pa se je onega naročila branil in mi tožil, češ, da mu slabo zdravlje ne dovoljuje slikanja na odprtem cerkvenem pročelju. Naredil je pač skico za dotično sliko, po kateri jo je župnik potem dal izdelati v mozaiku, t. j. z barvanimi kamenčki na zlatem ozadju.

Nasprotno pa sem zopet slišal, da je nek župnik ob kranjsko-štajerski meji naročil pri Grilcu novi križev pot; ko pa mu je slikar prinesel naročene osnutke, mu je dotični gospod povedal, da je kupil že cenejše slike pri neki tvrdki na — Dunaju.

Gèslo: *„Svoji k svojim!“* je v teoriji sicer lepo in rodoljubno ter se kaj lično predstavlja na papirju; toda v praktičnem življenju se sila redkoma izvršuje — o tem sem videl v svoji mladosti tam doli na slovenskem Štajerskem in v novejši dobi tù v Ljubljani mnogo prežalostnih vzgledov!

In kakor je v tem pogledu na polju *cerkvene* umetnosti, takisto ali še bolj žalostno je v področju takoimenovanih — *posvetnih* vpodabljajočih umetnošti, o čemur bi nam vedeli zapeti preotožno pesem več ali manje vsi razstavljalci v novozgrajenem R. Jakopičevem umetniškem paviljonu...

Da pa so temu krivi tudi mnogo naši umetniki *sami*, ki ne znajo vzbujati v našem neukem, v umetniški naobrazbi zaostalem ljudstvu zanimanja in ljubezni do „lepih umetnosti“, — za to imajo v umrlem Ludoviku Grilcu dokaj zgovorno, poučno na videz sicer protislovno svarilo! Kako je namreč pokojni L. Grilc, navzlic vsem svojim študijam na dveh slikarskih akademijah, naposled postal nekam avtomatičen posnemalec mrtvih uzorcev po stari, obrabljeni šabloni ter vedno le čakal *zunanjih*, tujih naročil, ne da bi se bil kdaj popel do *samoraslega, monumentalnega dela*, ki bi apatično maso ljudstva dvignilo iz duševnega mrtvila, — takisto nam tudi oni predstavljajo vedno le ene ter iste predmete iz takoimenovane *„mrtve prirode“* v svojih umotvorih, ki živega krsta ne zanimajo, namesto da bi odprli naposled *„živo knjigo“* človeškega življenja ter nas končno navdušili za zmago slavno borbo z neprijazno, da ne rečem, sovražno nam usodo! Tisto večno tarnanje, da smo majhen, reven in na potu obče kulture zaostal narodič, nam že preseda! Slišali bi radi enkrat že tudi: *veselo vznešeno „visoko pesem“ istinitega življenja!*

Na to pesem sem vas, slovenski umetniki, pozivljal že pred *šestintridesetimi leti:*

Pokažite nam v čarobojnih slikah
božanstvene lepote rajski kras,
uvečite v dovršenih oblikah
prihodnjemu zarodu zdanji čas:
nositelji bodite nam uzorov —
stvaritelji nesmrtnih umotvorov!

V Ljubljani, dne 17. marca 1910.

V. Holz-Kretanov.

*) „Sikativ“ rabi slikarjem za naglo posušenje oljnatih barv in po njem imenujejo vinsko pijačo. Op. pisca.

*) Zora III. l. 1874. št. 8. (op. pisca).

Pozor! M. LEVI Pozor!
Trst - ul. Ombrelle 6, III. nad. - Trst
Kupuje rabljeno pohištvo, ponošeno obleko in šivalne stroje. Pisati dopisnico. Pride sam na dom

Širite EDINOST

Hrvat.-sloven. papirnica Stjepana Turina, Trst
TRST, ulica Sv. Sebastijana štev. 6.
Bogato urejeno skladišče vsakovrstnih najmodernejših pisarniških potrebščin za urade, trgovske pisarne, šole, občine, denarne zavode, župne urade, gospodarske zadruge itd. Največi izbor najlepših razglednic in vizitnic. - Cene zmerne. Postrežba točna. — Zunanje naročbe se izvršujejo isti dan. **Svoji k svojim!**

Železnato Kina-Vino Serravallo
za bolehne in rekonvalescente
Provzroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje tudi organizem
Priporočeno od najslovečih zdravnikov v vseh slučajih, kadar se je treba po bolezni ojačiti.
Odlikovano z 22 kolajnami na raznih razstavah in z nad 6000 zdravniškimi spričevali.
Izborni okus. Izborni okus
Lekarna Serravallo - Trst

Slovenci in Slovani vseh dežel!
Kadar potujete skozi Trst, ali pridite v Trst, ne odpotujte, predno ste obiskali znano trgovino **„All' Alpinista“** TRST, Ulica SAN SEBASTIANO štev. 7.
In vi, Čehi tu bivajoči, vedite, da lastnik te trgovine je rodom Čeh in govori vaš lepi jezik. - Njegova trgovina ima vse potrebščine za hribolazce in potovalce sploh.
Udani **D. Arnstein.**

Specijaliteta: usnjati predmeti kakor na primer: kovčegi, torbice itd. poznane tovarne Franc Zeller na Dunaju. Predmeti pripravni za darila. - Nepremočljivi angleški plašči tvrdke Boughtof P. Frankenstein & Sons.

POZOR! **Nova slovenska manufakturna trgovina v GORICI**
Ivančič in Kurinčič
GOSPOSKA ULICA štev. 11 V GORICI priporoča slavnemu sloven. občinstvu v mestu in na deželi VELIKO ZALOGO v to stroko spadajočega raznovrstn. blaga po najnižjih cenah — CENE STALNE. — Postrežba domača, poštena in točna.
Vzorci se na želje, proti vrnitvi pošiljajo poštnine prosto vsakemu na dom.

Delniška glavnica: K 40,000.000.—
Reservni in varnostni zaklad: K 12,000.000.—
Centrala v Pragi.
Ustanovljena l. 1868.
PODRUŽNICE:
Brnu
Budjevicah
Iglavi
Krakovu
Lvovu
Moravski Ostravi
Olomucu
Pardubicah
Plznju
Prostjejovu
Taboru
Dunaju, Herreng. 12

Podruž. Živnostenske banke pro Čechy a Moravu
(Obrtna banka za Češko in Moravsko)
Bančni prostori: VIA S. NICOLÒ štev. 30 **v Trstu** Menjalnica: VIA NUOVA štev. 29
TELEFON štev. 21-57.
:: Izvršuje vse bančne posle. ::
Obrestuje vloge na VLOŽNI KNJIŽICI po 4% ter plača rentni davek banka iz svojega, vloge na TEKOČEM RAČUNU po dogovoru, na
ŽIRO-RAČUNU 3 3/4 %
Kupuje in prodaja vrednostne papirje, devize in valute. Daje PREDUJEM na vrednostne papirje in blago. Dovoljuje STAVBENE in CARINSKE KREDITE. Daje promese za vsa žrebanja. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Oskrbuje inkaso na vseh tuzemskih in inozemskih trgih.
Sprejema BORZNA NAROČILA
Brzojavni naslov: Živnostenska — Trst.

:: MIRODILNICA ::

E. Cociancich

Trst, ulica Ugo Foscolo
Filialka: ulica dell' Industria štev. 668
TELEFON 19-6
Zaloga pristnih kemično izdelanih barv, posebna crême za čiščenje poda
PRODAJA NA DROBNO IN DEBELO.

Velika izbera oblek za moške in otroke
SPECIJALITETA.:
Površniki, paletot, jopiči, hlače in kostumi.

Ignaz Potocnig - Trst

ulica Riborgo — Vogal ulice Beccherie.
IZBERA OVRATNIC.
Dežniki za gospode in gospe.
Velika izbera
Blaga za možke obleke.
Izvršujejo se naročila po meri in po zmernih cenah.

Odlikovana tovarna glasovirjev

E. WARBINEK

TRST, Piazza Carlo Goldoni 2.
vogal Corso — via Nuova
Specijaliteta pianinov — glasovirjev svetovnih tvrdk **Steinwey** in **Jons** v New Yorku, **Schweighofer** itd.
Električni pianini, orkestr. harmoniji.
Izposojuje. - Menjuje - Daja na obroke. - Popravlja.
Akordira po zmernih cenah.

IVAN KRŽE

Trst - Piazza S. Giovanni št. 1

Zaloga kuhinjskih in kletarskih potrebščin od lesa in pletenin, škafov, brent, čebrov in kad, sodčekov, lopat, rešet, sit in vsanovrstnih košev, jerbasev in metel ter mnogo drugih v to stroko spadajočih predmetov. — **Priporoča** svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelana, zemlje emaila, kositerja ali cinka, nadalje pasamanterje, kletke itd. — Za gostilničarje pipe, krogije, zemljeno in stekleno posodo za vino.

-!- Kislo zelje

repa s Kranjske

v vseh letnih dobah v zalogi

Josipa Dolčič, Trst

ulica Sorgente 7. - Telef. 1465.

: MIKUS :

naznanja slavnemu občinstvu, da je odprl poleg svoje **pekarne in sladčičarne na trgu S. Francesco 7** tudi **PRODAJALNICO SLANINE** v katerej se dobijo razni **salami, sir, mast, praške in graške gnjati** ter **gorke dunajske in kranj. klobase.**
Priporoča se za obilen obisk.

VELIKA ZALOGA
-:- apnenega karbida -:-
sodčeki od 100 kg kron 30: 50 kg kron 31·20; zrnati št. 4 in 5 K 32·20 za 100 kg
čiste teže, embalaža zastonj.

PAOLO PATRIZI, TRST
ulica San Lazzaro štev. 9

Norberto Nachtigall

Trst, ulica Nuova 41, Trst
(Palača Salem) je prevzel ZASTOPNISTVO VELIKE ŠVICARSKE URARNE ter zamore radi tega prodajati :: vsakovrstne ure
po tovarniš. cenah.
Potrebščine za urarje se prodajo po najzmernejših cenah.

Cene brez konkurence! Cene brez konkurence!

Interesantno naznanilo!

V dobroznani prodajalnici izgotovljenih oblek v Trstu, ulica Arcata št. 1, bo ob priliki praznikov na razpolago VELIKA IZBERA **oblek, paletot, ulster, jop, hlač iz bombaževine in volne, oblek za dečke in otroke**

po cenah, da se ni bati konkurence.

Velika izbera konfekcijskega blaga :::::: za obleke po meri.

Viktor Piscur

ulica Arcata 1. blizu gostilne All' Antico Ussaro.

Tržaška posojil. in hranilnica

V lastni hiši. | registrovana zadruga z :: omejenim poroštvom :: | Telefon št. 952.

Trst, Piazza Caserma 2, I. n. - (Uhod po glavnih stopnicah)

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje **4 1/4 %**
Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vlaga se lahko po eno krono.
Posojila daja na vknjižbo po dogovoru 5%—6%, na menjice po 6%, na zastave po 5½% in na **amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.**
Uradne ure: od 9.—12. ure dopoludne in od 3.—5. popoludne. **Izplačuje se** vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
Poštno - hranilnični račun 816 004.

Ima najmoderneje urejeno varnostno celico za shrambe vrednost. papirjev, listin itd. kakor tudi hranilne pušice, s katerimi se najuspešneje navaja štediti svojo deco.

Zobni ambulatorij

HANS-a SCHMIDT

prej sodruga

Dr. A. Mittáks-a

ulica della Zonta 7, I. nadstropje.

Trgov.- obrtna zadruga v Trstu

via S. Francesco d' Assisi 2, I. n.
kjer je bila prej „Trž. posojil. in hranilnica".
Poštno-hranilnični račun 74679. TELEFON 16-04
Sprejema hranilne vloge od vsakogar, tudi če ni član, in jih obrestuje **4 1/2 %**
Sprejema tudi vloge po 1 K na teden, tako, da se po 260 tednih dobi Kron 300 —
Sprejema hranilne knjižice tujih zavodov in jih realizuje ne da bi se obrestovanje pretrgalo.
Daje posojila na razne obroke in proti mesečnim odplačilom po K 2 od vsakih K 100, tako, da se posojilo odplača v petih. - **Deleži so po K 20 in po K 2**
Nadaljna pojasnila se dajejo v uradu med uradnimi urami, ki so: ob delavnikih od 9. do 12. dop. in od 3. do 5. pop.
TRGOVSKO-OBRTNA ZADRUGA registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

Zaloga moke prve vrste.

Aleks. Rupnik & C.o - Trst

ulica Squero nuovo št. 11.

Zastopstva in glavna zaloga

najfinejših vrst pšenične moke in krmnih izdelkov

poznatega valjčnega mlina

VINKO MAJDIČ-a v Kranju

Brzojavi: Aleks. Rupnik — Trst.

Zaloga moke prve vrste

Zaloga moke — Zaloga moke

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda

Mirodilnica

Anton Ursich

Barriera vecchia št. 14
ZALOGA
barv, čopičev, povlak in mazil za pôde, izrezov za slikarje (štampov), zamaškov in dišav.

Antonio Alberti

Trst, ulica Ponziana 665
Izdelovanje in barvanje kožuhovine.
Zaloga in bogata izbera vsakovrstnih kožuhovin. — Prevzema naročbe in vsako popravljanje. — Čisti in pere vsako vrst kožuhovine.

V prodajalnicah
ulica Nuova štev. 45 in štev. 49
— se dobi —
veliko izbero lončevin
— in —
kuhinjskih potrebščin
iz najboljših tovarn po konkurenčnih cenah.

Moja pred štiridesetimi leti ustanovljena in na obrtni razstavi v Trstu odlikovana

tovarna sodov

izvršuje naročbe vsakovrstnih sodov, bodisi za vino špirit, likere, tropinovec, olje, slivovec, maraškin itd. Jamčim za dobro delo in po nizkih cenah, da se ne bojim konkurentov. —. Na deželo pošiljam cenike.

Fran Abram
Trst, ulica S. Francesco 44

Karl Scherbitz

avtorizovani kamnoseški mojster
Trst, ulica dell' Istria 574
vis-à-vis angl. pokopališča.
:: Delalnica in zaloga ::
spomenikov
in nagrobnih kamnov.

Prodajalnica usnja:

Trst, ul. Molino a Vento 7.
Bogata izbera telečjih barvanih kož, izbornega kozjega usnja in francoske teletine kakor tudi tu- in inozemske krzninе po cenah, da se ni bati konkurence.
Gotov, da me sl. občinstvo počasti, bilježim udani **AGOSTINO di LIBERTI.**

Krčmarji in --- -- gostilničarji!

V ul. Giulia št. 16 se je odprla velika zaloga na drobno, stekla in porcelane, namiznih kozarcev in kozarcev za pivo po jako nizkih cenah.

Se priporoča udani
Gustavo Marco.

V dobroznani žganjarni
FERDINAND PEČENKO
v ulici Miramar štv. 1
dobijo se vedno
pristne pijače I. vrste, kakor n. pr. **žganje, slivovec** in **brinjevec** ::
kakor tudi mrzle pijače
frambois, tamarindi in **šemade.**

: Tovarna in delavnice : hištva in stavbenih izdel- :: kov v SOLKANU pri :: :::: Gorici. :::: :: Lasten železniški tir. :: Gorica, drž. kol., Solkan.

:: Mizarska zadruga v Solkanu ::

ZALOGE: SOLKAN, TRST, via Caserma 4. | :: OSREDNJE RAVNATELJSTVO. :: | ZALOGE: REKA, Via Pile 2, SPLIT, na novoj obali.

Brz.: ZADRUGA - TRST Telefon številka 1631 interurban. ::: Žage v Soteski (Bohinj) ::: Letna produkcija ::: : Kron 1,000.000 Kron :

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ

Dr. Viktor Bandel

Trst, ulica San Giovanni 7, I. nads. po 9. do 1. in od 3. do 6.

Josip Črnigoj

priporoča slav. občinstvo svojo

pekarno in sladčičarno

Ulica Ferriera 37 vogal ul. Conti.

Izključno edini slovenski gostilničar ki toči najboljše vino!

Kdor gleda svoje zdravje, mora iti v gostilno

J. Leban, ul. Salice, Trst

pod stopnicami, kjer toči dobro vipavsko po 72-64 stotink liter. Istrsko po 64—56 stotink liter.
Za obilen obisk se sl. občinstvu priporoča J. LEBAN.

:: Prva najstarejša ::

Mirodilnica

v sv. Ivanu pri Trstu

priporoča svojo veliko zalogo barv, čopičev, firnežev, zamaškov in gumija za cepljenje; žvepla in modre galice, vitriola, živinskega redilnega praška in živinski prašek za tek. Bogata zaloga šip in cementa portland itd.

Ivan Camauli.

GOSTILNA

„Andemo de Natal“

TRST, Belvedere štev. 47

toči furlanska in dalmatinska vina, kakor tudi

I. vrste Puntigamsko pivo vedno sveže

Domača kuhinja. Cene zmerne.

Zaloga ovsa

klaje, detelje in korobačev

po zmernih cenah

Trst, ulica Belvedere štev. 19 in ulica del Bosco štev. 14.

V odlik. prodajal. obuvala

„Calzoleria Triestina“

Trst, ulica Giosué Carducci 21

prej Torrente), dobi se poleg raznih finih čevljev za gospode in gospe sledeče obuvalo po najzmernejših cenah in sicer:

(Moški čevlji iz usnja	Boxcalf (za povezati)	Kron 9.60
„ „ „	Boxcalf (z elastiko)	„ 9.60
„ „ „	Boxcalf Derbey	„ 10.—
„ „ „	Boxcalf zap. Triumph	„ 10.—

Ravno taki čevlji za dečke 1 krono manj. Vsaki par je iz najfinejšega usnja. DELO SOLIDNO.

Kdor hoče dober zajutrek

naj se oglasi pri

Antonu Ivančič-u, Trst

ulica della Stazione štev. 13

kjer dobi gnjat, salami, sir in razne slanine kakor tudi razne vrstna vina in vedno sveže

Dreherjevo pivo.

Kron 5·50 **! Nezaslišno !**

600 komadov in žepna ura samo: K 5·50.

Krasna ura 36 ur idoča srebrna žepna ura Anker-Remont. s sekundnim kazalcem in pozl. verižico, pism. garanc. za 3 leta, krasna kravat. igla z imili brilantom, 1 moški ali ženski pozl. prstan, 1 garnitura gumbov 3/, zlato double, 9 žep. robcev, 1 eleg. nikelirano pero, 1 ogledalce. 72 peres, 1 krasen album z najl. slikami sveta in še 400 kom. ki so doma neobhodno potrebni. Vse skupaj in ura, ki je 2 krat toliko vredna stane samo K 5·50 Pošiljatve po povzetju. **H. SPINGARN, Krakovo 184.** Neštevilo zah. pisem na razpolago. V slučaju, da blago ne ugaja, se vrne denar.

Ernest Pegan, Trst

Ulica Caserma 19 (nasproti kavarne Commercio)

Trgovina s svežim in prekajenim svinjskim mesom.

Vse vrste salami. Najfin. sir. Mast. Konserve. Praške in graške gnjati.

Razne klobase. — Moderno opremljen beffut.

Vedno sveže DREHERJEVO PIVO. — KRAŠKI TERAN. — Garantirana PRISTNA VINA iz prve vipavske vinorejske zadruge. ŠAMPANJEC. - DESERTNA VINA. — LIKERJI ODLIKOVANIH TVRDK.

Gostilničarjem se daje primeren popust.

Tovarna cevi in cementnih plošč, teracov, betona in artificijalnega kamna s zalogo cementa

Aristide Gualco - Trst

ulica San Servolo štev. 2 Telefon 21-42.

Giacomo Monaro

urar in dragotinar v Trstu, ulica della Guardia 22

VELIKA IZBERA SREBRNIH IN ZLATIH PREDMETOV. — POPRAVE IN NAROČILA SE IZVRŠUJEJO PO NAJZMERNEJIH CENAH.

Kupuje se zlato in srebro.

Podpisana priporoča svojo dobroznano gostilno **„Pri stari breskvi“** v ulici Belvedere štev. 17, kjer toči najboljši KRAŠKI TERAN, istrsko črno in vipavsko belo vino. Domača kuhinja. Postreže ob vsaki uri z mrzlimi in gorkimi jedili. Postrežba točna. — Cene zmerne.

Za obilen obisk se priporoča udana

Josipina Fišer, gostilničarka.

ALEKS. FRANC MAYER - TRST

žgalnica kave

TELEFON 1743.

Najboljši vir za dobivanje pečene kave.

Podpisani naznanjam slavn. občinstvu, da sem otvoril znano gostilno

„Pri Valentinu“, Trst

Barriera vecchia štev. 34.

Točil bom pristna vina. — **Dobra domača kuhinja cenj. gostom vedno na razpolago**

Za obilen obisk se toplo priporoča

A. DEKLEVA.

V ulici Barriera vecchia štev. 20

O priliki VELIKONOČNIH PRAZNIKOV proda se velika izbera zgotovljenih oblek. — Popolne možke obleke po K 12 naprej.

Popolna množina možkih hlač, nogovic in tudi srajc.

Nogovice po 20 stotink. Srajce po Kron 1.

V ulici Barriera vecchia štev. 20.

Agro-Merkur v Ljubljani

Uradni prostori Janez Trdinova ulica 8

Podružnica Trst, ul. Stadion 3. Skladišče in kleti v Ljubljani in Trstu

AGRO-MERKUR je trgovcem in gostilničarjem itd., zadrugam, društvom itd.

najboljši vir pri nakupovanju blaga.

Pozor! Umetna gnojila, galica, žveplo-krmila, semena, stroji in orodja **Pozor!**

Vina

štajerska, istrska, dalmatinska, dolenjska, goriška, vipavska zajam. pristna

SIR-maslo! Žita-moka-olja itd.

AGRO-MERKUR preskrbi sploh vsako blago. AGRO-MERKUR kupuje vse pridelke in izdelke.

Cene najugodnejše! Postrežba točna!

ZAHTEVAJTE PRAVILA, CENIKE! PONUJAJTE SVOJE PRIDELKE!

Avt. civilni zemljemerec

Kristjan Pertot

ima svojo pisarno v Trstu v ulici della Caserma štev. 5, II. nadstropje.

Priporoča se slavnemu občinstvu kot edini slovenski zemljemerec.

Kje????

se dobi po nizki ceni suho grozdje vsake vrste in orehe, rožiče in rujavi sladkor?

Pri A. GODNIKU

v ulici San Giovanni štev. 8, kateri je bil minolo leto v ulici Nuova.

Nova prodajalnica

Ivan Godina

stavbni klepar

TRST - ulica Scussa štev. 3 - TRST

Izvršuje vsakovrstna v to stroko spadajoča dela :: kakor n. pr. stavbna, pomorska in obrtna. ::

Poprave iz bandona, cinka, medena, bakra itd.

se izvršujejo točno in solidno.

KOPELJI IN SESALKE PO NAROČILU. - Prodaja kuhinjskih in kmetijskih potrebščin i. t. d.

vse to po najnižjih cenah.

A. Millovatz

mehanična delalnica

Trst — ulica del Trionfo 1

izvršuje vsakovrstna

kovaška in mehaniška dela

kakor tudi nikelovanja.

Umetni : fotografični atelje

pri sv. Jakobu - TRST. pri sv. Jakobu - TRST.

ulica Rivo štev. 42 (pritličje)

Izvršuje vsako fotografično delo, kakor tudi razglede, posnetke, notranjost lokalov, porcelanaste plošče za vsakovrstne spomenike itd. itd. itd.

Posebnost: Povečanje vsakatere fotografije.

Radi udobnosti P. N. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, eventuelno tudi zunaj mesta.

RIHARD NOVAK & C.

Pekarna in slaščičarna s prodajo moke

TRST — ULICA FARNETO ŠT. 13

Specijaliteta: Biškotini

O priliki VELIKONOČNIH PRAZNIKOV

Potice; in Presenci.

V krojačnici Amalija Podgornik Trst, ulica Farneto štv. 40 odlikovani z diplomo na razstavi malih obrti, izvršujejo se obleke za gospe in sicer po zadnjih uzorcih in parižkem kroju. Paletots, Blouses in plesne obleke. Cene zmerne. Sprejmejo se gospice v poduk proti mali odškodnini.

---

izvršuje vsakovrstna brušenja

Rodolfo Botteri

brusar, via Belvedere št. 26

Velika zaloga rezilnih predmetov, britev, škarij, nožev vseh velikosti.

Vajenec, ki hodi po hišah, nosi devizo z mojim imenom.

Nizke cene. Nizke cene.

izborno in točno po nizkih cenah

Giulio Reddersen

TRST, ulica Giosué Carducci štev 23

:: :: TELEFON štev. 813 :: ::

Kirurgično orodje, ortopedični aparati, Moderet, umetne roke in noge, berglje, kilni pasi, elastični pasi in nogavice, elektroterapevtične priprave, aparati za inhalacijo.

SKLADIŠČE potrebščin za kirurgično zdravljenje. Potrebščine iz gume in neprodirnega blaga.

Zaloga ta- in inozem. vin, špirta, likerjev in razprodaja na debelo in drobno

Jakob Perkuna, Trst

Via delle Acque 6, nasproti Cafe Centrale

Velik izbor francoskega šampanjca, poseb. dezertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni vrsnovec slivovec in brinjevec. Izdelki I. vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Razpošilja se po povzetju. — Cenik na zahtevo in franko. — Razprodaja od pol litra naprej.

RESTAVRACIJA PASSEGGIO SANT' ANDREA štv. 36. Toči izvrstno pivo, vino I. vrste Dobra kuhinja. Velika dvorana in posebna soba za društva ::: F. Erjavec bivši lastnik gostilne Alla Stella **„AGLI ANTICHI CAMPI ELISI“ :: Trst**

Glavni zastopnik za Trst, Istro in Goriško:
Virgilio Gallico
TRST via Giulia št. 17. — Telefon 1979

Prodajaln. ur in dragocenosti
G. BUCHER
(ex drug Dragotina Vekjeta)
Trst (nasproti prejšnje prodaj. D. Vekjet) **Corso štev. 36**
Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja staro zlato in tudi srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstne srebrnine, zlatanine, kakor tudi žepne ure.
DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.

V prodajalnici manifakturnega blaga v ul. Giulia štev. 5
tik slaščičarne Nagý
se dobi raznovrstno blago kakor na primer batista, pletenine, nogavice, izdelano perilo in na meter. — Velik izbor drobnih predmetov. — CENE BREZ KONKURENCE.

:ANTON MIHELIČ:
trgovec z jestvinami
Rojan št. 8 (pred cerkvijo)
Priporoča svojo bogato z najboljšim blagom vsake vrste PRESKRBLJENO TRGOVINO. Na razpolago ima najboljše vrste Kavo, testenine, olje, mineralne vode, vino in pivo v buteljkah itd.
Cene zmerne. Postrežba točna.

DANIELE PILLIN
TRST - ulica Acquedotto 94
TELEFON 241
Velika zaloga gašenega in živega apna.
Tovarna cementnih plošč in zaloga oglja za peči

Caro & Jellinek
Družba z omejenim poroštvom
Internacijonalno prevažanje in selitve
— — — na vse kraje — — —
s posebnimi zaprtimi vozovi.

Sedeži na Dunaju, v Budimpešti in v Lvovu.
Telef. 16-27. Trst - Ulica Carradori 15 - Trst.

Bogomil Pino

bivši urar v Sežani
ima svojo
novo prodajalnico ur
v TRSTU, ulica Vincen. Bellini 13
nasproti cerkve sv. Antona novega.
Vsakov. verižic po tov. cenah.

Slovenci, kupujte obleke v trgovini
V. Dobauschek Trst,
ulica Giosuè Carducci 11
Zaloga izgotovljenih oblek in perila za moške. — Kupujem v veliki množini od prvih tovarn, prodajam mnogo in imam male stroške ter mi je tako možno
prodajati po neverjetno nizkih cenah.
Za novo sezono, **velikanski prejemi blaga. 5000 oblek za moške in dečke od K 14·— do K 60.** Izven tega bogata izbera kostumov, površnikov, jopičev, telovnikov, hlač, srajc, jopic, spodnjih hlač, nogavic, ovratnikov, manšetov, kravat, naramnic, robcev za nos, čepic, dežnikov, halj, montur, (terlis) itd. in vseh drugih predmetov za moške. — **Specijaliteta lastnega izdelka za delavce: srajce s kormonskega cxforta, ter močne hlače in spodnje hlače.**
Zgotovljajo se obleke za moške po meri.
Zelo nizke cene. Lastna krojačnica. Govori se slovenski.
Priporočam se najtopleje za Vašo blagohotno podporo. Z najodličnejšim spoštovanjem
V. DOBAUSCHEK.

POHIŠTVO SOLIDNO : in : ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

Velika zaloga praznih buteljk
Trst, Via delle Ombrelle 5. Telefon 71, Romano 11.
GUIDO & UGO COEN
100.000 buteljk od šampanjca za refošk. Prodajajo in kupujejo se buteljke vsake vrste za refošk, šampanjec, bordeaux, rensko vino, konjak. itd. — **Velika zaloga buteljk od pol litra in od eden in pol litra. Damjane iz stekla opletene.**
Prevzamejo se dopošiljatve na deželo. Kupuje razbito steklo vseh vrst

Albert Faber
zaloga gozdnih proizvodov in kuriva, tovarna za brezplinove brikete iz drvenega oglja, se priporoča v zalaganje
brastovih in bukovih drv prirejenih za peč
angležkega in inozemskega svetlega premoga — brezplinovih briketov iz drvnega oglja „BOULES“ v veliki jajčji obliki za vsako kurjavo. Žareči komadi v (mali jajčji obliki) za odprto ogujišče in likanje.
Naročbe, **ki se izvrše točno,** je nasloviti na tovarniško pisarno:
Trst — Via della Tesa št. 22
ali na naročilno pisarno v Trstu pri tvrdki
GIOV. ANGELI, ul. Vinc. Bellini štev. 1.
(nasproti cerkvi novega Sv. Antona.

Zaloga izgotovljenih oblek in manifakturnega blaga
Al Mondo
Preseljena iz Barriere št. 33
v ul. dell' Istria štev. 8 (Sv. Jakob)
Velika izbera moških, deških in otroških oblek. Zaloga blaga za obleke po meri. Srajce spodnje hlače, nogovice, pletenine, ovratniki zapestniki, ovratnice itd. itd. v bogati izberi.
Zaloga najboljših modrih, rumenih in belih jop za mehanike itd.
Specijaliteta: hlače za delavce.
Vse po najzmernejših cenah.

Prilika! Prilika!
v prodajalnici izgotovljen. oblek in krojačnici
M. FARCHI, TRST
ulica Giacinto Gallina 8 (ex ul. Legna površnikov, paletot in hlač. - Najfineje blago. Cene čudovito nizke.
Pozor na naslov.

Zaščitna znamka: „SIDRO“
LINIMENT, CAPSICI Comp.
nadomestek za
Anker-Pain-Expeller
je splošno priznano kakor najizvrstneje bolublažujoče mazilo pri prehlajenju itd. — Cena 80 stot., K 1·40 in K 2; dobiva se v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva naj se jemlje le originalne steklenice v škatljah z našo zaščitno znamko: „SIDRO“ potem je kupovalec gotovo prejel originalni izdelek. — —
Dr Richter-a lekarna pri Zlatem levu
v PRAGI
ELIZABETINA ULICA štev. 5 (nova)
Dnevno razpošiljanje.

Tvrdka vstanovljena leta 1877.
Schnabl & Co Succ. -- Trst
(Inženir G. Franc & J. Kraus)
Urad: ulica Niccolò Machiavelli št. 32.
Skladišča: ulica Gioachino Rossini.
Naslov za brzojavke: „Universum“ — Trst. | Telefona: urad: št. 14-09. — Skladišče: št. 61.
Prodajajo po zmernih cenah:
Sesaljke za vino in vodo na transmisijo in na roko. Cevi vsake vrste za napeljavo vode, plina in pare. Pipe, guarnicije in tehnični predmeti vsake vrste. Motorji, stroji in kotli na paro. — Priporočajo svoj tehnični urad
za izdelovanje in oskrbljenje vsakovrstnih strojev za obrat
— — — Cenik zastonj. — — —

Prva slovenska zaloga in tovarna pohištva
Andrej Jug, Trst
CENE BREZ KONKURENCE. ulica sv. Lucije št. 18 (za dež. sodiščem) SVOJI K SVOJIM!

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu svojo dobroznano gostilno
„AI DUE RASPI“
ulica dell' Istituto št. 2
kjer toči najbolje vipavsko in črno istrsko vino. Izvrstna domača kuhinja. Postrežba točna. - Cene zmerne. Za obilen obisk se priporoča udani **Fran Kodrič.**

POSTELJNA MOKROTA
Popolno ozdravljenje zajamčeno. Brezplačna navodila. Naznaniti je starost in spol. Mnogo zahvalnih pisem na razpolago. — Zdravniško priporočeno
INSTITUT „SANITAS“ VELBURG P. 345. BAVARSKO.

O. Rossit
TRST, Ulica Nuova št. 5.
ZALOGA
MANUFAKTURNEGA BLAGA S PRODAJO NA DROBNO IN DEBELO
kakor tudi platna, perila, robcev, pletenin
Cene da se ni bati konkurence.
Pošiljatve na deželo.
Uzorci zastonj in poštnine prosti

Priporoča se slavnemu slov. občinstvu
gostilna „Alla Stella“
Trst, trg Carlo Goldoni štev. 7,
ki ima na razpolago **patensko in marčno pivo** kakor tudi **dobroznana vina istrsko, dalmatinsko in furlansko. Vedno dobro pripravljena domača kuhinja.**
Postrežba točna. Cene zmerne.

FILIP IVANIŠEVIĆ
zaloga dalmatinskega vina
lastni pridelek v Jesenicah pri Omišu
v ulici Valdirivo št. 17 (Telefon 1405)
v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje priporoča slav. občinstvu svoje gostilne „Ali' Adria“ ulica Nuova št. 11 in „Ai fratelli dalmati“ ulica Tedesco št. 8. v katerih toči svoja vina I. vrste.

Točne ure prodaja

Emilio Müller
najuglednejša in najstarejša prodajalnica ur v TRSTU
via Posterasso, ogel Nuove 18
VELIKA IZBERA
verižic, zlatih in srebrnih ur, kakor tudi stenskih ur vsake vrste
Ustanovljena leta prodajalne 1850.

Hermangild Trocca
Barriera vecchia štev. 8
ima veliko zalogo
mrtvaških predmetov
VENCI
od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetic s trakovi in napisi.
Slike na porcelanastih ploščah za spomenike
Najnižje konkurenčne cene.

Oglase (Inserate) treba naslovljati **ne** na Uredništvo lista, in **ne** na Tiskarno »Edinost«, **ne** na „Narodni Dom“ in **ne** na „Hotel Balkan“ v Trstu, ampak edino

na „Inseratni oddelek“ našega lista ali na Upravo.

Uredništvo, Tiskarna, Narodni dom in Hotel Balkan nimajo z oglasi nikakega opravila.

Zato naj si dobro zapomni oni, ki naroča oglase v našem listu in želé, da bodo isti točno uvrščeni. — — — —

HOTEL BALKAN 70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji CENE ZMERNE. J. KÖGL. **HOTEL BALKAN**

Odhajanje in prihajanje vlakov od 1. oktobra naprej.

(Časi za prihod, oziroma odhod so naznanjeni po srednjeevropejskem času).

C. k. državna železnica.

Odhod iz Trsta (Campo Marzio)

5.10 O Herpelje—(Rovinj)—Pula.
5.50 O do Gorice (in Ajdovščine).
6.10 O do Poreča in medpostaje.
7.34 O Divača—Dunaj.
7.48 B Gorica—(Ajdovščina)—Jesenice—Beljak—Celovec—Linec—Praga—Draždane—Berolin.
8.48 O Gorica—Jesenice—Beljak—Celovec—Dunaj.
8.52 O Herpelje—Pula.
9.20 M Le do Buj (in medpostaje).
1.00 O Gorica—(Ajdovščina)—Jesenice—Celovec.
3.10 M do Poreča (in medpostaje).
3.37 O Gorica—Jesenice—Beljak—Celovec.
4.20 O Herpelje (Divača—Dunaj) (Rovinj) Pula.
5.— B Gorica—Trbiž—Beljak—Celovec—Dunaj.
7.10 O Le do Buj (in medpostaje).
7.20 O do Gorice (Ajdovščina).
8.10 O Herpelje—(Divača—Dunaj)—Pula.
8.45 B Gorica—Jesenice—Beljak—Celovec—Linec Praga—Dunaj—Monakovo—Draždane—Berolin.
10.35 O Gorica—Jesenice—Beljak—Inomost—Monakovo.

Ob nedeljah in praznikih:

2.15 O Boršt—Herpelje—Divača.
2.35 O Gorica (in medpostaje).

Prihod v Trst.

5.45 O Iz Dunaja, Solnograda, Celovca, Monakova, Inomosta, Bolcana, Beljaka Ljubljane, Jesenic, Gorica.
7.15 O Iz Dunaja (čez Divačo—Herpelj).
7.30 O Iz Gorice (Ajdovščine).
8.10 O Iz Buj (in medpostaj).
8.44 B Iz Berolina, Draždan, Prage, Linca, Dunaja, Celovca, Beljaka, Jesenic, Gorice, (in Ajdovščine).
9.42 O Iz Pula (iz Rovinja).
10.10 O Iz Jesenic, Gorice in medpostaj.
11.07 B Iz Dunaja (Ljubljane) Gorice in medpostaj.
12.40 O Iz Poreča in medpostaj.
2.10 O Iz Celovca, Trbiža, Ljubljane, Gorice, (Ajdovščine) Berlina, Draždan, Prage, Dunaja.
3.33 O Iz Pule, Herpelj in medpostaj.
5.10 O Iz Buj in medpostaj.
6.50 O Iz Dunaja, Celovca, Gorice.
7.00 O Iz Pule (iz Rovinja) Divače, Herpelj.
7.56 B Iz Berolina, Draždan, Prage, Linca, Dunaja, Celovca, Inomosta, Beljaka, Jesenic, Gorice (Ajdovščine).
9.45 O Iz Poreča in medpostaj.
10.26 O Iz Pule (Rovinja) Dunaja (čez Divačo).
11.10 O Iz Dunaja, Celovca, Beljaka, Gorice.

Ob nedeljah in praznikih.

9.16 O Iz Gorice in medpostaj.
9.27 O Iz Divače in medpostaj.

OPAZKE: Podčrtane številke značijo popoldne O (osebni vlak) B (brzovlak) M (mešani vlak)

Južna železnica.

Odhod iz Trsta (Piazza della Stazione)

5.48 B preko Červinjana v Benetke, Rim, Milan Videm, Pontebo, Čedad in B do Kormina (Cormons) preko Nabrežine.
6.20 O do Gorice preko Nabrežine.
7.55 B v Ljubljano, Dunaj, Reko, Zagreb, Budimpešto.
8.23 B preko Nabrežine v Kormin, Videm, Milan Rim.
9.00 O preko Kormina v Videm in dalje in O preko Tržiča v Červinjan.
9.55 O v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto.
12.10 O preko Červinjana v Benetke—Milan (se zvezo na Videm in Čedad).
1.24 O v Ljubljano, Celje, (Zagreb).
4.07 O v Kormin (se zvezo v Ajdovščino) Videm, Milan itd.
6.00 O v Ljubljano, Dunaj, Reko.
6.35 B v Ljubljano, Dunaj, Ostende, Reko.
6.50 B preko Červinjana v Benetke, Milan, Rim preko Kormina v Videm.
8.00 B v Kormin in Italijo.
8.30 B v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto
9.15 O v Kormin (se zvezo v Červinjan).
11.30 O v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto

Prihod v Trst.

6.15 O z Dunaja, Budimpešte.
6.30 B z Dunaja, Ljubljane, Ostendo in Londona.
7.42 O iz Kormina in Červinjana preko Bivia.
8.45 B iz Italije preko Kormina in Nabrežine.
9.25 B z Dunaja, Ljubljane, Zagreba, Budimpešte in Reke.
10.25 O z Dunaja, Ljubljane in Reke.
10.40 B iz Kormina preko Bivia in B iz Italije preko Červinjana.
11.26 O iz Italije preko Kormina in Nabrežine.
2.05 O iz Celja in B iz Ljubljane, Zagreba, Reke.
2.20 O iz Italije preko Červinjana in Bivia.
4.30 O iz Vidma, preko Kormina in Bivia.
5.35 O z Dunaja, Budimpešte, Reke, Zagreba.
7.07 O iz Italije preko Červinjana in Nabrežine.
7.46 O iz Italije preko Kormina in Nabrežine.
8.35 B iz Italije preko Kormina in Nabrežine.
9.25 B z Dunaja in Budimpešte.
11.00 O iz Vidma preko Kormina in Bivia in B iz iz Italije preko Červinjana.

OPAZKE. Mastne številke značijo popol O = osebni vlak; B = brzovl

KAVA IN SUHO SADJE:

po vsakovrstnih cenah. — Vsake kakovosti. — Največja točnost. Razpošilja DAVIDE VERSOLATTI, Trst — — tudi poštne zavoje ulica Barriera vecchia 4

Prodajalnica Vincenc-a Pibronz

Trst, ulica Poste nuove štev. 3, Trst

VELIKA IZBERA HIŠNIH IN KUHINJSKIH POTREBŠČIN.

Specijaliteta: posode iz aluminija. - Velika izbera predmetov, pripravnih za darove.

Ledenice, kopanje itd. po jako zmernih cenah.

Pristno brnsko sukno

Pomladna in poletna sezona 1910

Kos dolg 3·10 m za popolno moško obleko (jopič, hlače in telovnik stane: 1 kos 7 kron; 1 kos 10 kron; 1 kos 12 kron; 1 kos 15 kron; 1 kos 18 kron; 1 kos 20 kron

Kos za salonsko obleko K 20. Blago za površnike, loden za planince, svileni kamgarn itd. razpošilja po tovarn. cenah solidna in reelna

TRGOVINA S SUKNOM

Siegel - Imhof v Brnu.

Uzorci gratis in poštn. prosto.

Privatni kupec ima s tem, da naroči blago naravnost iz tovarn. mesta, velike ugodnosti. Radi velike razprodaje vedno svoje blago. — Stalne, ugodne cene. — Tudi majhne naročbe se izvršijo takoj in solidno.

Vzdržev. zdravega želodca

obstoji posebno v povspeševanju in uravnanju prebavljanja ter odstranitvi nadležne zapečnosti. Izkušeno domače zdravilo, ki obstoji iz izbranih najboljših zdravilskih zelišč, ter pospešuje slast, prebavljanje in odvajanje, ublažuje posledice nezmernosti, slabe dijete, prehlajenja in nadležne zapečnosti, kakor n. pr. resavica, napihovanja in krčne bolečine, je

Dr. ROSY-jev balzam za želodec iz lekarne B. Fragner v PRAGI.

SVARILO! Vsi deli embalage nosijo varstveno znamko

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner c. i k. dvor zalagatel.

Pri črnem orlu PRAGA Mala stran 203 Vogal Nerudovih ulic.

1 cela steki. K 2, pol steki. K 1.

Po pošti se pošlje proti predplačilu Kron 1·50 mala steklenica; Kron 2·80 velika steklenica, Kron 4·70 dve veliki steklenici, Kron 8.— štiri velike steklenice, Kron 22·— štirinajst velikih steklenic poštnine prosto na vsako postajo Avstro-Ogrske monarhije.

Zaloga v avstro-ogr. lekarnah.

Jabolka

razpošilja v vsaki množini 100 kilo po Kron 24.— in 28·— iz kolodvora Litija in po povzetju

IVAN RAZBORSEK, Smartno pri Litiji.

Moške obleke za odrasle in otroke po najnižji ceni

dobi se samo v prodajalnici

GIUSEPPE CESCA

TRST, ulica San Giacomo štev. 8 (Riborgo) nasproti pekarni in slaščičarni M. STOPPAR.

Pozor. - Via S. Caterina št. 7. - Pozor.

Priporoča se slavnemu občinstvu na novo opremljeno prodajalnico vina in piva in vsakovrstne slanine

Trst, Via S. Caterina štev. 7

BUFFET s stolicami, kjer se dobi lahko dober zajutrek in se malo potroši. Vsak čas gorke dunajske in kranjske klobase, Kaiserfleisch in kuhana panceta. Toči se izvrstno vino: vipavsko, kraški teran, istrsko in dalm. vino

Drehe'jevo pivo prve vrste.

Velika zaloga praških in graških gnjati, kakor tudi raznega salama in sira.

Za gostilničarje in krčmarje znižane cene.

Za obilen obisk se priporoča lastnik

Via S.ta Caterina 7. IVAN ŠIRCELJ.

Trgovina Jakob Bambič v Trstu

ulica Giulia štev. 11 poznana od Slovencev v okolici in na deželi.

Zaloga vsakovrstn. blaga

za vsako gospodinjo na debelo in drobno. Zaloga otrobov, koruze in moke ter različnih jestvin. — Se priporoča udani JAKOB BAMBIČ

:: AUSTRO-AMERICANA ::

brza zveza z Ameriko.

TRST—NEW-YORK

„ALICE" 26. marca 1910

Potne cene: III. razred K 220; II. razr. od K 300 naprej; I. razr. od K 350 naprej.

Trst—Buenos-Ayres

„Francesca", 24. marca 1910.

iz Trsta v Buenos-Ayres, ter se ustavi medpotoma v Cadix-u, Las Palmas, Santos, Montevideo in Rio de Janeiro. —

Potne cene:

III. razr. K 200; II. razr. od K 500 naprej; I. razr. od K 650 naprej.

V prevozni ceni III. razr. uračunjena je hrana in prenočišče v TRSTU, pred odhodom parobroda. — V vseh cenah uračunjena je obilna hrana.

Največji konfort. - Električna razsvetljava in ventilacija. - Narodna kuhinja.

Za informacije o prodaji prevoznih listkov I., II. in III. razreda toliko za Ameriko kolikor za Patras, Palermo, Napolj, Cadix in Lax Palmas obrniti se je na „Urad za potnike v Trstu", ulica Molin piccolo št. 2, za tovor in blago pa pri G. TARABOCHIA & C.o, Trst, ulica Ponterosso št. 3, I. nad.

Konsumno društvo v Dolini

registrovana zadruga z omejeno zavezo vabi na

izredni občni zbor

ki bo v zadruž. prostnrih v Dolini

dne 3. aprila 1910 ob 3. uri popolud.

DNEVNI RED:

1) *Popolnitev načelstva (izvolitev 2 udov).*
2) *Razni predlogi in nasveti.*

DOLINA, dne 16. marca 1910.

Ravnateljstvo.

Zanimiva novica za vse!

V prodajalnici železnin in kuhinjskih ter hišnih potrebščin

dobiva se raznovrstno blago in po najnižji - - ceni. - -

Prve praktične žepne svetiljke „IMPERATOR" po Kron 2·50 komad.

UMBERTO CESCA, Caserma 11.

F. Hörmann, Trst

ulica Giosue Carducci 20, Trst

TELEFON 896.

Velika zaloga steklenin šip ter navadnih in dvojnih zrcal. Kristali vsake velikosti. Specijaliteta: stekleni ventilatorji. Posode za ribe. Zaloga okvirjev. Sprejme vsakovrstne poprave, prevlačenja s steklom, verande itd. Telefon 896.

Zalagatelj stavb. podjetnikov

V najem se oddajo bicikli

zaloga dvokoles

in šivalnih strojev rabljenih po zelo nizki ceni in tudi na obroke.

TRST, Via Scorzeria štev. 12

V. Osvaldella

Ob nedeljah in praznikih odprto do 4. popolud.

Giuseppe Grisi

Uvoz in izvoz jajc in perutnine

— Izključna prodaja perutnine —

Trst - ulica Campanile št. 15 vis-à-vis Alberti

: VEDNO VELIKI DOHODI :

kokoši. Specijaliteta: letošnji piščanci za pečenje in praženje. Poulards, gosi (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Zobni ambulatorij

Dr. Aleks. Martinelli

ordinira od

9.—1. 3.—7.

Trst, ul. Barriera vecchia 33 — II. nad. —

Jure Karaman

Zaloga vina: V. Tintore 10, Gostilne: Via Scorzeria 4 in V. Valdirivo 14.

Gosp. Jure Karaman iz Krila (Jesenice) Dalmacija izložil je na zadnji mednarodni razstavi v Parizu svoja izvrstna dalmatinska vina (črno, belo, opolo in refošk) in bil odlikovan z diplomo zlate kolajne in častnim križcem (Diplôme de Médaille d' or avec Croix d' Honneur du Mérite.

Zaloga obuvala

in lastna delalnica

PAVEL VISINTINI

Trst, ul. Giosue Carducci 31.

Filijalka ul. S. Sebastiano 8.

Velika izbera moških in ženskih čevljev. - Poprave se izvršujejo točno in solidno

po zmernih cenah

Podruž. via Riborgo 28

POLITEAMA ROSSETI: Danes slavi g. Zacconi svoj častni večr s slavno Turgenjevovo dramo" *„Tuji kruh"* in Cavallotti-jevo igro „Il Cantico dei Cantici".

Popoldne se ponavlja drama „Vrag" (Diavolo) ogrskega pisatelja Molnara.

DAROVI.

— Slovanski visokošolci so nabrali K 6 za moško podružnico sv. Cir. in Met. in to za Ciril-Metodarski dolg. Denar hrani uprava.

— Dr. H. Tuma daruje moški podr. sv. CM. 1 K.

— Sedmorica Škedenjcev v protest proti „Slovencu" daruje škedenjski podružnici 7 kron.

— Ob polaganju temeljnega kamena za novo hišo g. Ivana Skomadre darovala sta Škomadre in gospa Ivanka Rošova 2 K 30 stot. za šked. podružnico. Ker se je nekdo, ki ima otroka v Legini šoli protivil plačati, darovala goriomenjena še 1 K.

— Svetoivanski Cirilmetodarji so darovali na odhodnici 17. t. m. v „Narod. domu" K 11·— Živeli!

— V Nar. domu v Barkovljah nabralo se je med „Glistarji" 13·13 K v proslavo 13-letnice narodnih žrtev od 18.|3.|1897., za bodoči otroški vrtec v Barkovljah.

V isti namen se je nabralo pri omizju „Adrijašev" 6 K. K temu znesku je dodal krčmar še 1 K.

Nar. del. organizacija.

Združena skupina sv. Marka in „Štrudolfa." Podpisani naznanja vsem tovarišem, odbornikom in njih namestnikom, da se bode seja radi praznika sv. Jožefa vršila prih. *torek dne 22. t. m.* ob navadni uri v prostorih N. D. O. pri sv. Jakobu.

Ker so na torkovi seji na dnevnem redu jako važna posredovanja prosim vse tovariše, da se te seje polnoštevilno udeleže.

Za skupino sv. Marka
pri sv. Andreju.
Predsednik.

Društveni shod N. D. O. se vrši v torek, dne 22. t. m., ob 8. zvečer v društvenih prostorih ul. Lavatoio št. 1. v Trstu. Na dnevnem redu je samo ena, a ta silno važna točka: *„Poročilo o društvenem zakladu."* Naj se člani N. D. O. udeleže tega shoda v polnem številu!

Debatni večer N. D. O. se vrši v četrtek, dne 24. t. m. ob 8. zvečer v društ. prostorih ul. Lavatoio št. 1.

Gospodarstvo.

Občni zbor „Občne zavarovalnice" (Assicurazioni generali) v Trstu. — V četrtek 17. t. m. se je vršil občni zbor tega važnega zavarovalnega zavoda, na katerem je bil predložen letni račun za upravno l. 1909.

V oddelku za zavarovanje proti požaru je bilo sprejetih na premijah K 30,032.501 od katerih se je določilo K 13,658.715 rezervi za višeče škode. Izplačane škode v letu 1909 znašajo K 17,984.996. Računa se da bo v prihodnjem letu ta zavod sprejel na premijah 127 mil. in 800 tisoč K.

V oddelku za zavarovanje na „življenje" je bilo predloženih 19.984 ponudeb za svoto K 165,881.210 in izdanih 17,230 polic za znesek K 143,199.375.

Veljavne zavarovalnine koncem l. 1909 znašajo K 1 milijardo in 34 milijonov. Rezerve za premije v oddelku za zavarovanje na „življenje" so dosegle koncem l. 1909 znesek K 304,144.877. Rezervni zaklad tega oddelka znaša skupno K 366 milijonov in 800 tisoč.

Čisti skupni dobiček upravnega l. 1909. znaša K 7,690.571·57 od katerih je določeno K 1,671.974·83 zavarovalcem s pravico do dobička. Vrhu tega se je določilo K 623,446·92 nedotakljivemu rezervnemu zakladu.

Dividenda znaša za vsako delnico 600 frankov v zlatu, katere se izplača od 21. marca t. l. naprej.

Ako primerjamo vspehe tega zavoda v lanjskem letu z onimi leta 1908, vidimo takoj, koliko je to društvo v enem samem letu napredovalo.

Ta veliki vspeh potrja tudi Ravnateljstvu v svojem poročilu.

Občni zbor je potrdil letno poročilo ter se ob enem zahvalil Ravnateljstvu in vsem uradnikom za vspešno delovanje.

Vesti iz Goriške.

Iz Dutovelj. Od ljudstva, ki je prisiljeno voziti se po drž. železnici in vstopati ter izstopati na naši železniški postaji, je čuti vedno pogosteje pritožbe o brezobzirnem postopanju tukajšnega postajenačelnika, ki postopa tako, kakor da bi bil on edini gospodar drž. železnic. Mož je moral oddrdrati že s postaje v Hudajužni radi odurnega postopanja z občinstvom in uslužbenci. Zdaj pa bi hotel še pri nas uvesti svojo strahovlado. Ne boš kaše pihal! Povedano mu bodi, da je postaja Dutovlje-Skopo še manje pripravna za take eksperimente, nego je postaja v Hudajužni, in če je mož odfrčal od tam, odfrči tudi od tukaj, če bo še nadalje postopal z ljudmi tako, kakor se v moderni, svobodni, demokratični in pravni državi jednostavno nesme!

x **Pozor abiturijenti!** — V območju poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Trstu je zasesti 22 mest adjutiranih poštnih vežbenikov. Adjutum je določen na 600 K. Prošnje je vlagati tekom 14 dni na omenjeno ravnateljstvo.

x **Semenj sv. Jelerja**. Ta starodavni semenj je privabil v Gorico mnogo občinstva. Posebno živahna je bila kupčija živine. Prodalo se je precej glav in dovolj drago.

x **Trgovine v Gorici** bodo odprte v nedeljo od 8. ure zj. do 4. pop.

Danes bodo odprte mesnice od 6. ure zj. do 3. ure pop.

x **O kolonskem vprašanju.** V ponedeljek, dne 14. t. m. se je vršila prva konferenca v deželni hiši v Gorici radi kolonskega vprašanja. Predsedoval je namestnik, udeležniki so bili pa baron Ritter, gg. Kocjančič, Mizerih in Pinat ter dež. glavar dr. Pajer. Sklenilo se je izpopolniti dosedanji odbor in poklicati še sledeče zastopnike posestnikov oziroma kolonov: Anton Jakončič, Chiozza, prošt Faidutti in dr. Pavlica.

Prihodnja seja je določena za v ponedeljek 21. t. m., h kateri se povabijo gorimenovani novi člani.

Izlet in gostovanje Slov. gledališča iz Trsta v Lokve. Danes 19. t. ob 3.30 popoludne uprizore igralci „Slov. gledišča" iz Trsta v Lokvah *Štokovo „Moč uniforme"* ki je preromala že skoro vse slovenske večje in manjše odre. Zato so se vrli igralci tržaškega gledališča odločili, da jo predstavijo tudi nam Lokavčanom. Igra je v Trstu kakor tudi drugod zelo ugajala in dopade gotovo tudi nam Lokavčanom; posebno če jo vidimo uprizorjeno od izvežbanih, rutiniranih igralcev! Torej danes popoludne ob 3.30 vsi v starodavni „Tabor" pev. društva „Tabor".

Gostovanje našega gledališča v Ajdovščini. — Jutri v nedeljo 20. t. m. ob 4. uri popoludne uprizori v Ajdovščini „Slovensko gledališče" iz Trsta krasno kmečko-narodno igro „Samsko domačijo". Ta igra upliva s svojo lepo zaokroženostjo tako prijetno na poslušalca, tako domače, ker so v njej risani tipi čisto primitivno, svežo barvo. Zdi se, kakor da gleda človek igro pisano od domačega, slovenskega pisatelja in zato bomo „Slovenskemu gledališču" prav hvaležni, da nas seznani s tem Anzengruberjevim delom, ki uživa povsod ugled in je vselej in povsod simpatično sprejeta. Gotovo ne zamudi nihče prilike posetiti jutri popoludne, te lepe predstave. Vršila se bo v dvorani „Bratina" vstopnice pa so že v predprodaji pri g. Sterletu, kjer si lahko vsakdo izbere po svoji volji primeren prostor.

Dr. Marani odložil mandat. Z Dunaja poročajo, da je poslanec mesta Gorice dr. Marani odložil državnozborski mandat baje iz zdravstvenih ozirov.

x **Mizarska zadruga v Solkanu pred likvidacijo.** Izredni občni zbor te zadruge se je vršil 17. t. m. Na dnevnem redu je bil razpust zadruge. Pozneje izpregovorimo obširno o tej stvari.

Naše žalostne poštne zveze. — *Anhovo, 8. III. 1910:* Vabilu, ki je je razposlalo ravnateljstvo c. kr. kmet. kem. poskuševališča po Goriško-Gradiščanskem v svrho udeležbe na primerjalnih poskusih z umetnimi, posebno pa z raznimi fosfornatimi gnojili se je odzvalo pri nas okoli 30 kmetovalcev. Lepo število. — Omenjeno ravnateljstvo je pa razposlalo nekako okrožnico, ozir. navodilo, kako je delati poskuse z umetnimi gnojili pri turšici in krompirju in to vsakemu posamičnemu priglašencu. Tej okrožnici je bila priložena dopisnica za odgovor. Zavitek, v kateri se je ta okrožnica

kuhinjskih potrebščin
košev, stolic, stekla, lesenih predmetov, svetilk, žlic, vilic, kozarcev in buteljk za krčmarje. Jos. Adamich, Trst
ulica Giulia vogal ulice Kandler št. 10.

PRODAJALNICA SLANINE
IVAN SUBAN, TRST
ulica della Caserma št. 13.
TOČI SE IZVRSTNO DREHERJEVO PIVO vedno sveže.
Prodajam tudi izvrstne praške in graške gnjati, kranjsko in štajersko perutnino, dunajske in kranjske klobase ter raznovrsten sir in salame.
Izvrsten zajutrek.

Zastonj in poštnine prosto se razpošilja:
Domača knjižnica.
Seznan izbranih, najboljših del slovenske literature in svetovne literature v dobrih prevodih. Ig. pl. Kleinmayr i Fed. Bamberg, knjigarna v Ljubljani.

MODERNO POHIŠTVO
TRST
PETER JERAJ
ULICA SV. KATARINE ŠT. 13
VOGAL ULICE V. BELLINI

Odlikovana pekarna in slaščičarna
z zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi v Londonu 1909
Acquedotto 15. - Podruž. ul. Miramar 9
naznanja slavnemu občinstvu, da ima trikrat na dan svež kruh.
Prodajalnica je tudi dobro preskrbljena z vsakovrstnimi blšketi posebno za čaj; ima razne fina vina in likerje v steklenkah in fine deserine bombone. Sprejema naročila za vsakovrstne torte, krokante itd., kakor tudi vsake predmete za peči. — Ima tudi najfinejše moke iz najboljših mlinov pa najnižji ceni. BREZPLAČNA POSTREŽBA NA DOM. — Priporočam se za obilen obisk z odličnim spoštovanjem Vinko Škerk

Svoji k svojim! Odlikovana krojačnica Cene zmerne!
August Štular
Trst, Via delle Poste št. 12, I. nad.
(ZRAVEN GLAVNE POŠTE)
: Izvršuje vsakovrstne obleke :
najnovejše mode (od 50 Kron naprej)
in vsakovrstne uniforme.
Naročbe se izvršijo točno. Delo solidno

K 1·60, K 2, K 2·40, K 3·20, K 4, K 5
DOBE 100 NAJLEPŠIH IZBRANIH VELIKONOČNIH RAZGLEDNIC PREPRODAJALCI V SLOVANSKI KNJIGARNI IN TRGOVINI PAPIRJA JOSIPA GORENJEC v TRSTU, ULICA VALDIRIVO (KRAJ KAVARNE NEW-JORK). PROSI SE PRAVOČASNIH NAROČIL. — PRI PISMENIH NAROČILIH ZADOSTUJE, DA SE NAVEDE CENA IN ŠTEVILO RAZGLEDNIC.

UMETNI ZOBJE
Plombiranje zobov
Izdiranje zobov brez vsake bolečine
Dr. J. Čermák :: zobozdravnik :: | V. Tuscher koncesij. zobni tehnik
TRST
ulica della Caserma št. 13, II, n.

Gostilna Al Belvedere
ul. Belvedere št. 37
toči najboljša
bela in črna vip. in črna dalm. vina.
Domača kuhinja, gorka in mrzla jedila vedno na razpolago. POSTREŽBA TOČNA.
CENE ZMERNE
Za obilen obisk se priporoča Vekoslav Rebek.

Majcen Miloš
mizar - Trst - ulica Leo štev. 2
priporoča slavnemu občinstvu
svojo mizarnico.
Izdeluje vsakovrstno, tudi NAJFINEJŠE POHIŠTVO
Delo solidno
Cene zmerne

Veliki Kinematograf
‚Colosseo‘
Ul. Rossetti 4, vogal Giotto.
Soboto 19. in nedeljo 20. marca
I. del: Bele stene na Danskem.
II. del: Veličasten Luegerjev pogreb na Dunaju.
III. del: Srednjeveška ljubezen.
IV. del: Kretinček v snegu. (Velika veselost).
I. prostori st. 30; Otroci in vojaki 20.
II. prostori st. 20; Otroci in vojaki 10.

Ugodna prilika!
V veliki, fini žganjarni
na trgu pred Narodnim domom št. 1
(vogal ulice Ghega) je na razpolago.
Nov dohod ogromne partije marsale in vermoutha po K 1·60 liter.
Asti Spumante, Refošk, zagrebški Pelinkovac in Sokol. - Posebna vrste: Ruse po najzmernejših cenah.

Velika klobučarna
G. Doplicher
Klobuki iz klobučevine prvih tovarn.
Specijaliteta: trdi angleški klobuki.
Emporij kap za potovanje in za šport.
TRST
Corso št. 34.

nahajala, *nosi poštni pečat: Gorica 26. II. 1910, nam pa je prišlo to pismo srečno v roke danes t. j. 8. III. t. l. po dolgih 10 dneh.* Dne 5. t. m. pa smo dobili od omenjenega ravnateljstva dopisnico od 1. III. t. l., v kateri se nam nalaga, da vpošljemo odgovor z dopisnico, ki je bila priložena okrožnici z dne 15. febr. t. l., če sploh nameravamo napraviti poskuse z umetnimi gnojili ali ne; če ta odgovor ne dojde ravnateljstvu do 6. t. m., smatrali bodo, da se ne mislimo udeležiti poskusov.

V naglici smo napisali priglašenci skupno pismo na ravnateljstvo c. kr. kmet. kem. poskuševališča, ker smo res vneti za stvar. V tem pismu smo povedali, da nismo dobili še nikake okrožnice, ter da se priglašamo tem potom, da poskusimo z umet. gnojili itd.

Dobimo-li umet. gnojila ali ne, ne vemo. Če jih ne dobimo, ni naša krivda, pač pa naše žalostne poštne zveze. *V Kalabriji imajo boljše, nego mi.* Občina s svojimi 2000 prebivalci, v ožjem vzeto čez 1000 prebivalci, ima trikrat tedensko poštno zvezo z okoli pol ure oddaljenim Kanalom. Večkrat smo že prosili za poštno nabiralnico z dnevno zvezo s Kanalom. C. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo v Trstu je tudi ugodilo odlokom z dne 6. XI. 1909 št. 60775/V. tej prošnji. A čujte ljudje božji! Ravno to ravnateljstvo je svojim sklepom z dne 19. I. t. l. št. 1907/V brezvzročno preklicalo prvo svojo odločbo. Nas je ta novica zadela kakor strela izpod neba in nismo se jenjali čuditi niti danes temu preklicu. Samo ob sebi umevno je, da nismo k temu molčali ter smo se oglasili na pristojnem mestu. Če še to ne izda, pričnemo z radikalnejšimi sredstvi. Saj smo tudi mi avstrijski državljani, ki spolnujemo vse nam odločene dolžnosti, in če bi jih tudi ne, nas že ozdravijo zato postavljene oblasti. Zato pač lahko želimo in zahtevamo svoje pravice, ki so se nam v tem slučaju kratile. — Ne bo več molčal slovenski trpin! Zadosti je tega! Zahtevamo svoje pravice!

Prizadeti občinarji.

BRZOJAVNE VESTI.

Otvoritev hrvatskega sabora.

ZAGREB 18. Povodom današnje otvoritve sabora je vladalo v ulicah okolu saborskega poslopja živahno gibanje. Pred poslopjem samim se je zbrala velika množica ljudstva.

Starostni predsednik Barčić je otvoril sejo ob 11. uri predpol. Dvorana in galerije so bile natlačeno polne. Starostni predsednik je v kratkemn agovoru izjavil, da prične sabor sedaj po dveletnem prekinjenju zopet svoje delovanje. Starostni predsednik je izročil nato zapisnikarju najviši reskript, ki ga je le ta prečital.

Posl. Peršić (Starčevićeve stranke) je pojasnjeval stališče svoje stranke napram dveletnemu pretrganju parlamentaričnega delovanja ter protestiral proti temu, da je bil glas hrvatskega naroda potlačen. Pozdravil je s zadovoljstvom aneksijo Bosne in Hergovine in izrazil obžalovanje, da v saboru niste zastopane Bosna in Hercegovina, Dalmacija, Istrija, Reka, Medmurje. Pri teh besedah je prišlo do spopada med pristaši dr. Mile Starčevića in stranke prava (Frankovci). Posl. Bošnjak je očital Starčevićevi skupini, da gre z onimi elementi, katerim je merodajna politika Belgrada. Te besede so provzročile vihar ogorčenja na klopeh večine. Tako je prišlo do živahnega prerekanja med člani večine in člani Frankove stranke.

V daljnih svojih izvajanjih je izjavil posl. Peršić, da treba kraljevo odloko glede aneksije Bosne in Hercegovine z veseljem pozdraviti.

Posl. Radić (kmetska stranka) je zaklical: Živio kralj! Živila aneksija! Pojasnil je stališče kmetske stranke in izjavil, da je kmetska stranka zvesta dinastiji, o Ogrski pa ne zna nič in neče ničesar znati. Posl. Radić je zaključil s klicem: Živili Habsburžani, doli Hohenzolernji.

Njegova izvajanja so vzbudila veselost.

Na koncu seje so sledile osebne izjave poslancev Budisavljevića in Horvata.

Predsednik je na to zaključil sejo in določil prihodnjo sejo za jutri, ob 10. predp.

DRŽAVNI ZBOR.

DUNAJ 18. Zbornica je nadaljevala razpravo o predlogi lokalnih železnic. Železniški minister je rekel, da vidi v tem načrtu bistven napredek. ker se s tem postavlja zakonodaja o lokalnih železnicah na trajno podlago ter je prosil, naj zbornica vsprejme načrt.

DUNAJ 18. Zbornica je po daljši debati vsprejela zakonski načrt o lokalnih železnicah in zakon glede svetovnopoštne pogodbe.

Tiskovni odsek.

DUNAJ 18. Tiskovni odsek je vsprejel § 47—49 načrta tiskovnega zakona (prehodne določbe). S tem je rešen zakon v odseku — Po Veliki noči — se bo na predlog poročevalca bavil z uredbo sodišč s sodnimi prisedniki.

OGRSKA.

BUDIMPEŠTA 18. Ob 10. uri predpoludne je pričel pod predsedstvom ministerskega predsednika grofa Khuen-Hedervary-ja ministerski svet, katerega so se udeležili vsi ministri. — Ministerski svet je trajal do s ure popoludne in se je bavil izključno s tekočimi stvarmi.

BUDIMPEŠTA 18. (Ogr. biro). Posl. Emerik Jvanka je pismeno prosil predsednika poslanske zbornice za dovoljenje, da sme na ponedeljkovi seji poslanske zbornice uložiti nujno interpelacijo v stvari trgovinske in carinske pogodbe, ki se jo ima skleniti z Romunsko in Srbijo. Predsednik poslanske zbornice mu je to dovolil.

Kralj Peter se sestane na carjem Ferdinandom na sofijskem kolodvoru.

DUNAJ 18. „Zeit“ poroča iz Zemuna, da je določeno, da se kralj Peter na svojem potovanju v Carigrad sestane s carjem Ferdinandom na sofijskem kolodvoru, kjer se ustavi vlak dve uri. Možno je, da se kralj Peter poda tudi v carsko palačo v Sofiji.

Ustavljeno kazensko postopanje.

DUNAJ 18. Namestništveni koncipist dr. Oskar Mayer je ustrelil v dvoboju barona Wiederhoferja, ki je zalezoval njegovo ženo. Bila je zato uvedena proti njemu kazenska preiskava in on je bil aretiran. Na njegovo prošnjo pa je cesar odredil, da se ima ustaviti kazensko postopanje. Dr. Mayer je bil spuščen takoj iz zapora.

Anglija in Turčija.

CARIGRAD 18. Pri dineju, ki ga je dal včeraj minister mornarice na čast admirala Howe-ja, je izgovoril angležki poslanik napitnico na sultana. Poslanik je povdarjal prijateljske razmere med Anglijo in Turčijo, na katere so se polegle le sence, ki so pa bile pregnane s solncem ustave. Poslanik je izrazil nado, da bodo te razmere z obiskom turške flote še bolj utrjene.

Carigrad 18. Listi javljajo, da je bilo udovoljeno prošnji sina Midhat paše, da se izvrši revizijo procesa, v katerem je bil slednji spoznan krivim in obsojen radi umorstva sultana Abdul Aziza.

Beligrad 18. Avstroogrski odposl. grof Forgach se je povrnil semkaj v svojega tridenskega dopusta.

Razne vesti.

Ali je to znamenje napredka? Avstro-ogrska vojska šteje v času miru 380.866 mož in 28.742 častnikov; torej prihaja na vsakih 14 mož en častnik. Na enega učitelja prihaja v naših deželah povprečno 60 otrok, v mnogih krajih je tudi po 100. Pa naj reče kdo, da Avstrija ni napredna država!

Poskus samomora veletržca. Na Reki se je poskusil umoriti veletržec Henrik Blau. Vzrok obupnemu činu je bil, ker je Blau dobil neugodne vesti z borze. Izgubil je baje vsled nesrečnih spekulacij okolu 1 mil. kron.

Kuharsko knjigo zastonj

vdobi vsakdo po pošti pri „Prvi kranjski tovarni testenin“ v Ilirski Bistrici. :::

Uspešno domače sredstvo, ki se ga rabi že 50 let v vedno večji meri, je domače mazilo iz lekarne B. Fragner, c. k. dv. zalag. v Pragi. To mazilo, ki upliva antiseptično in hladilno, je postalo nenadomestljivo sredstvo pri obvezovanju vsakovrstnih ran. Dobi se tudi v tukajšnjih lekarnah in se uporablja v raznih tovarnah strojev, špirita, sladkorja, železnin itd. Zato naj ne manjka v nobeni hiši.

Kuharska navodila za pripravo testenin v razne prikuhe, samostojne in močnate jedi, izdala je v posebni knjižici Prva Kranjska tovarna testenin v Ilirski Bistrici in jo svojim odjemalcem brezplačno razpošilja. Knjižica vsebuje obilico receptov za priprosto in finejšo kuho. Opozarjamo pri tej priliki svoje čitatelje na izborne izdelke te naše domače tovarne. Zahtevajo naj odločno „PEKATETE“ kot tovarna svoje izdelke makarone, nudelne itd. nazivlje. Res da so nekoliko dražje, a ker se zelo nakuhajo, so konečno vendar cenejše od drugih, pri tem pa so nedosežnega okusa.

SODBA

izkušene gospodinje:

Kathreiner Kneippova sladna kava je vsakdanja pijača, katera povečuje delavno moč mojega moža in mu ohranja dobro voljo. Otroci uspevajo dobro in v gospodinjstvu si precej prihranim. Vrhtega nam ta kava vsakdan čudovito tekne.

Stajerska vina

(pripravna za miš-maš)

kakor tudi pristni Opolo in belo z Visa sladko, ali pa pristni istrski teran domače vrste, izboren refošk in Asti spumante se dobivajo samo v zalogi vina in buteljk **E. Jurcev, Trst, Acquedotto 9.**

SPREJEMA POŠILJATVE.

Proda se več stvari za gostilno, premičnine. stekla, porcelan in druga oprava. Naslov pove Edinost. 427

V Dutovljah se proda dne 14. t. m. na dražbi pod ugodnimi pogoj hiša z vrtom ter ledenica, 15 minut od železniškei postaje, jako pripravna za gostilniško obrt. Sobe za letoviščarje. Več se poizve pri Dr. Rumer-ju, notarju v Sežani. 334

Gostilna „Al Ginnasio“ ul. Squero nuovo 7 ma pijače in jedila prve vrste. Priporoča se slavn. občinstvu za obilen obisk H. Kosić. 1237

Zaloga krompirja, zelja, česna, čebule in sladke repe, August Zolija, Trst, ulica dell' Olmo šte. 12. (2001

Iščem službo kot izterjevalec pri kakem denarnem zavodu, kot agent sluga ali sploh primerno službo. Govorim in pišem slovenski, hrvatski in italijanski. — Ponujam dobra spričevala. Ponudbe daja Inseratni oddelek Edinosti pod štev. 3000.

Posluh Slovenci! Priporočam sl. občinstvu svojo čevljarnico in prodajalnico vsakovrstnega obuvala po nizkih cenah. Tavčer Avguštin, Škorklja (S. Pietro št. 45) pri Rojanu.

Odda se v najem stanovanje z 1 sobo in kuhinjo v Rojanu št. 256 pri Košutu in 1 meblirano sobico istotam 446

„Pri treh rožah“ v ulici San Marco štev. 19 vodi novootvorjeno gostilno Viktor Kosić, ki postreže s toplimi in mrzlimi jedili, z dobrim istrskim, vipavskim in brijskim vinom ter ima na razpolago vrt za igranje in za razne koncerte. Časopisi tržaški in ljubljanski na razpolago 242

Priporoča se trgovcem mlin na vodo z strojbo za koruzo in ječmen, melje se koruza, žito, stari grah in zastarele testenine, fižol, ječmen itd. Točna postrežba na dom. Cene zmerne. Za eventuelne naročbe pisati: IVAN MAHNIČ mlinar, Dolina pri Trstu. 404

Kontorist, absolvent praške trg. akademije, vešč slovenščine, hrvaščine, nemščine in deloma češčine, išče s 1. aprilom primerne službe. Oglasila se prosi na upravništvo tega lista 398

Dve veliki sobi s kuhinjo in vodo v kukinji se oddasti takoj pošteni družini. Ulica dei Fabbri štev. 1, prvo nadstropje, vrata štev. 6. 777

Dober glasovir se proda po nizki ceni. Naslov pove Inseratni oddelek Edinosti. 2000

Ubiralec in popravljatelj glasovirjev se priporoča slavnemu občinstvu. ANDREJ PEČAR, Trst, ulica Dante Alighieri 3 77

Meblirana soba se odda v najem pri slovenski družini v ul Tivarnella št. 3, nadst. II., vrata 8. 453

Fran Ščuka kovaški mojster v Vipavi želi dobiti izurjenega delavca za vsako kovaško delo. Plačila dobra — po dogovoru — in trajno delo. 452

Velika železna tabla z napisom: „I R. Appalto tabacchi“ se proda. Naslov Piazza San Giovanni štev. 3. 458

Dobro upeljana prodajalnica lončevin in kuhinjskih potrebščin se proda. Istotako se proda mala kavarna z biljardom; nizka najem nina. Agencija V. Acquedotto 6. 459

Išče se poldelavec (brivec). Več se izve pri sv. Ivanu (Vrdela) blizu inspektorata. 600

Gostilna „Zur Stadt Cilli“ ulica Miramar 19 na novo otvorjena, ima na razpolago pijače iz najboljših kleti in jedil prve vrste, vedno pripravljenih. Priporoča se slavnemu občinstvu za obilen obisk Ludovik Matelik. gostiln. 454

Pristna vina vipavsko lastnega pridelka, istrsko in o poletnem času kraški teran, priporoča slavnemu občinstvu Franc Štrancar, lastnik gostilne „Pri Vipavcu“ v ulici Industria, zraven ulice Giuliani. 375

Delavsko konsumno društvo

pri sv. Jakobu v Trstu

vabi na

občni zbor

ki se bo vršil

dne 3. marca t. l. ob 4. uri popolud.

v čitalniških prostorih lastne hiše.

Dnevni red:

1. Nagovor predsednika
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo nadzorništva.
5. Dopolnitev „
6. Razni predlogi in nasveti.

NB. Računi se dobivajo v društvenih prostorih.

Hiša na prodaj. V Dutovljah na Krasu se bo prodala na prostovoljni dražbi dne 10. aprila 1910. ob 3. urah popoludne na licu mesta hiša štev. 67, obstoječa iz štirih sob, kuhinje, shrambe, veže, kleti in verande, dalje dotični hlev, dvorišče in vodnjak. Vsklicna cena *K* 5000·— Dražbeni pogoji na razpolago pri sodniji in notarju Dr. Rumer v Sežani. 396

Voz Breg

(Žerdinera)

nov, še malo rabljen, lahek, 8—10 sedežev

se takoj proda

po primerno nizki ceni pri

Ivanu Sever, Postojna 139

Pekarna in sladčičarna

(na novo preurejena)

Trst, ulica Giulia štev. 71, Trst

(nasproti tramvajskega urada) je preskrbljena s svežim kruhom in sladčicami. Prodaja tudi fine likerje. Sprejema naročila za vsakovrstne sladčice in pecivo.

O priliki Velike noči

prodaja glasovite PINCE, PRESNICE in POTICE, kakor tudi moko iz najboljših ogrskih mlinov.

Za obilen obisk se priporoča udani lastnik

RUDOLF ŠRAMEK

Velik izbor izdelanega perila, ovratnikov, zapestnic, srajc, nogavic in rokavic!

Žepne rute tucat od K 1·— dalje. Rokavice iz kože od K 2·30 dalje. Dežniki od K 2·50 — dalje. —

Vse to se dobiva v novi prodajalni

Enrico Zerquenich

Trst, Passo S. Giovanni 2 (Nasproti Novim obokom).

Trgovsko-obrtna zadr. v Trstu

Vabilo

na

IV. redni občni zbor

ki bo

v nedeljo, 3. aprila ob 10: uri zjutraj

v dvorani „Tgov. izobraž. društva“

ulica San Francesco d' Assisi, 2. I.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva,
2. Poročilo nadzorstva,
3. Potrjenje letnih računov,
4. Razdelitev čistega dobička,
5. Eventualna sprememba pravil,
6. Spopolnitev načelstva,
7. Spopolnitev nadzorstva,
8. Slučajnosti. *)

TRST, dne 3. aprila 1910.

*) Opomba. § 37 zadružnih pravil: Vsak zadružnik sme na občnem zboru staviti predloge, kateri niso na dnevnem redu, a jih mora naznaniti pismeno načelstvu vsaj pet dni pred občnim zborom.

Natječaj

na više mjesta zadružnih činovnika sa početnom plaćom od K 3000 odnosno od 1200 kruna — a za vrijeme putovanja, dnevnice od 6 kruna i naknadu prevoznih sredstava; k' ovome i eventuelne nagrade.

Namještenje je provizorno — na kušnju — uz izmjenični odkaz od 1 mjesec dana. Natjecatelji imaju vlastoručno napisane podneske, uz kratki „curriculum vitae“, providiti sa svjedodžbam školovanja i ispravam dosadašnjeg službovanja, naročito koje se odnose na bankarstvo ili zadrugarstvo, računarstvo ili koncept, odnosno korespondencu.

U osobiti obzir uzeti će se natjecatelji, koji bi — uz nuždne sposobnosti — dokazali, da su se istakli u radu za narod.

Reflektuje se takodjer na vriedne umirovljene činovnike, ili koji se misle umiroviti.

Rok natječaja do 30. aprila 1910.

U OMISU (Dalmacija) dne 20. ožujka 1910.

Uprava

Uzajamno-Pripomoćne zadruge „Providnost“.

registrov. društvo sa ograničenim jamstvom.

Svoji k svojim! Nov prihod. Svoji k svojim!

Velik izbor blaga za ženske obleke raznih vrst.

Panama enotnih barv in pisan. Zefir za bluze, pisan za srajce. Popolen izbor perkala z bordurami in brez, batist, foular fantazija itd. Moške barvane srajce razne, ovratnice, ovratniki, manšete itd. Drobnarije, traki in blago za narodne zastave. — Vse to se vdobi v prodajalnici manufakturnega blaga

Brosch & Laurenčič

ulica Nuova št. 40 (vogal ulice S. Giovanni).

Kako se predrzneš prinesti ::: mi druzega, nego izkušenega, kakor najboljšega, t. j. cigaretni papir ali ovojke „OTTOMAN“.

OTTOMAN

V mirodilnici

Mario Ferlin

sv. Mar. Magd. Zgornja št. P. 3
vogal ulice dell' Istria, blizo šol
dobi se VELIKA IZBERA KRAMENJI, BARV, ŠIP ŽEBLJEV, PETROLEJA,
Rodilni prašek za pitanje svinj, krav, konj, itd. lek Dr. TRNKOCZY-ja v Ljubljani. Prodaja na drobno in debelo.

Mehanična delalnica

Alarik Lantschner

zaprisežen cenilec
Trst - ulica Geppa št. 12 - Trst

Ekskluzivno zastopništvo in zaloga svetovznane tovarne koles (bicikljev in motociklet STIRIA tvrdke Joch Puch & Co. v Gradcu Hürkopp & Neumann kakor tudi tu- in inozemskih tvrdk veliko zalogo pritiklin. Zaloga in upeljava elektr. zvoncev. — Sprejme kakoršnosibodi popravo v svoji stroki.

Trgovina jestvin in kolonijal. blaga

Jakob Košmerlj

Trst, Via SS. Martiri štev. 11

Suho grozdje, sveže gnjati, frišno maslo in druge različne jedi.
Pošiljam tudi na dom in na deželo.
Priporočam se slavnemu občinstvu.

ALEKSANDER ŽGUR

Prodajalnica jestvin in kolonijalnega blaga
Trst, ul. S. Lazzaro št. 14
s filijalko, na novo opremljeno
v ulici Acquedotto št. 66
Bogata izbera jestvin, kave, čaja, napoljske zmesi kakor tudi specijaliteta kranjskih klobas.
Naravno sveže vipavsko maslo.
Pošiljatve po deželi s poštnimi zavoji.

ZALOGA
Mineraln. superfosfata

in drugih raznovrstnih umetnih gnojil ::: v Trstu
Via Paduina 4.

Cene nizke **M. Aite** brez konkurence

Velika zaloga z manifakturnim blagom

ulica Nuova št. 36, vogal ul. S. Lazzaro, s podružnico ul. S. Lazzaro 5.

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in svoje cenjene odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zato, da more v polni meri zadostiti zahtevam cenj. odjemalcev.

V obeh prodajalnicah dobiva se samo blago boljše kakovosti in najsodarnejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovratnike, ovratnice, tudi velikanski izbor platnega in bombažnega blaga, prtov in prtičev, tar vsake vrste perila tudi od bombaža, ali platna. Veliki izbor vsakovrstnih odej, kakor tudi koltre lastnega izdelka. Pletenike, svilenine, raznovrstni okraski za šivilje in klobučarke. VELIKANSKI IZBOR SNOVLJ ZA NARODNE IN CESARSKE ZASTAVE IN NARODNIH TRAKOV ZA DRUŠTVENE ZNAKE.

Kupljeno blago, katero slučajno ni ugajalo, se zamenja ali pa se vrne denar brez nikakih zadržkov. Poskušati in se prepričati.

Zaloga cementa PORTLAND

bidravličnega apna, sadrovine in cementnih plošč
SILVIO MALOSSI
Trst, ulica dei Gelsi št. 3. Telefon 1889.

Veliki moderni .:. Kinematograf
MINERVA
ulica Media 40
Edini v Trstu za privlačne vsporede. - Največja nepremičnost.
I. prostori 20 stotink; II. prostori 10 stotink.

Cene zmerne.
Telefon 1395

Giuseppe Waldner

TRST - ulica Media 3 - TRST
Zaloga jelovega lesa s prodajo na drobno in debelo. — OKVIRJI iz bukovega in jel. lesa.
Izbera vsakovrstnih obloženih in ostruženih predmetov iz bukovega in jelovega lesa itd.
Bogata izbera obložkov. - Lopate za pekárje.

Pravi in pristni najboljši za čiščenje in :: :: krepčanje krvi :: ::

ŠIRUP PAGLIANO

tvrdke prof. Ernesto Pagliano, Neapelj (lastna hiša) Calata San Marco 4.

Naš Sirup Pagliano se prodaja v boljših lekarnah monarhije. Isti je izdelan strogo po originalnem receptu iznajditelja pok. prof. Pagliano.
SVARILO!! Naznanjamo da nimamo nikake skupnosti z ravno tako imenovanimi tvrdkami, ter opozarjamo in svarimo p. n. odjemalce na škodljive ponaredbe, ki krožijo nekaznovane, ter se skušajo prodajati z raznovrstnimi sredstvi reklame. Vsled večje garancije, da se dobi pristno znamko, ki se razlikuje od drugih te vrste, svetujemo, da se obrne vsakdo direktno v Neapelj ali pa k glavni zalogi
MARIO LANG, lekarnar - Trst.

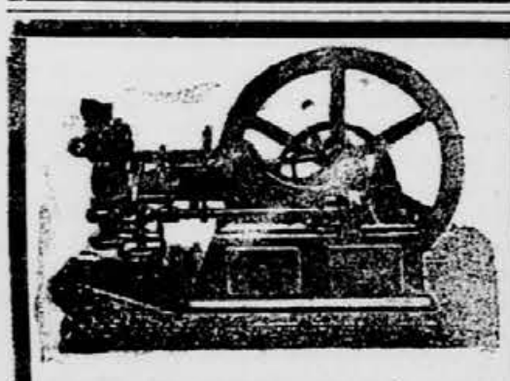

Ingen. Bednarz Ferruccio

TRST
Tehnični zavod - Ulica San Lazzaro št. 16
Motori na plin, benzin, nafto in petrolin.
Centralni toplovodi.

Čevljarski mojster

Viktor Schenk

priporoča
svojo zalogo : raznovrstnega : obuvala
za gospe, gospode in otroke.
Prodaja najboljši biks Fredin, globin, cavalier in Ciril - Metod. mazilo.
Trst, Belvedere 32

Prihranite pri nakupu

koles in šivalnih strojev mnogo denarja, ako direktno naročite od 30 let obstoječe ekspotne tvrdke
RUNDBAKIN, Dunaj III.
Weissgärberlände 58|6.
Kolesa z vso garancijo od K 1·16 naprej
(s prostim tekom).
Pneum. gume (Mandel) K 4, 5, zr.

Josip Stolfa mizarski mojster, Trst, ulica Belvedere štev. 8, izvršuje vsakovrstna mizarska dela.

Restavracija
Aurora
Trst, ul. Carducci št. 13.

Podpisani opozarja spoštovano občinstvo od danes in nadalje na renomirano umetniško
TAMBURAŠKO DRUŠTVO
Rodoljub
pod hvalevrednim upraviteljstvom STJ. HEGJI
5 gospodičen, 4 gospodov; izbrani glasbeni program s tamburicami in Xifonom; plesanjem in pevanjem nar. pesmi.
Koncert je vsak večer od 7. ure zvečer do polunoči.
Ob nedeljah in praznikih MATINÉE od 10. do 1. ure pop.
Vstopnina prosta.
Za mnogobrojen obisk se priporoča JOSIP DOMINES.

JADRANSKA BANKA v TRSTU

Filijalka v Opatiji — **Via della Cassa di Risparmio št. 5** (lastno poslopje). — Filijalka v Opatiji

KUPUJE IN PRODAJA
-- VREDNOSTNE PAPIRJE --
(RENTE, OBLIGACIJE, ZASTAVNA PISMA, PRIJORITETE, DELNICE, SREČKE i. t. d. i. t. d.)
-- -- VALUTE IN DEVIZE -- --
PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGA LEŽEČE V JAVNIH SKLADIŠČIH.

ESKOMPT MENIC IN INKASO. BORZNA NAROČILA
oo SAFE — DEPOSITS oo
PROMESE K VSEM ŽREBANJEM. — — —
— — — — — ZAVAROVANJE SREČK.
MENJALNICA.

4 % VLOGE NA KNJIŽICE.
— TEKOCI IN ŽIRO RACUN —
VLOŽENI DENAR OBRESTUJE SE OD DNE VLOGE DO DNE VZDIGA.
STAVBNI KREDITI — KREDITI PROTI — — DOKUMENTOM VKRCANJA. — —

Uradne ure: 9.—12., 2·30—5·30. — Brzojavi: „JADRANSKA“ — Trst. — Telefon: 1463 in 1793.